Se cirk A 31/58 ang. uppgift på förordnanden.

V. Tillsättande av befattningar m. m.

Åtgärder för tillsättande av ledigblivande befattning.

Tid för tillsättande av ledigblivande befattning.

41. Genom Kungl. Maj:ts cirkulär den 30 juni 1942, nr 694, har för behörigt iakttagande vederbörande myndigheters uppmärksamhet fästs på angelägenheten av att, där ledigblivande befattning i statens tjänst skall återbesättas med ny innehavare, åtgärder för tillsättningen såvitt möjligt vidtagas i så god tid, att ny innehavare kan tillträda befattningen i samband med ledigblivandet eller allenast kort tid därefter.

Ansökning till ledigförklarad tjänst.

Ansökning till ledigförklarad tjänst.

42: 1. Då befattning vid distrikten blivit kungjord till ansökning ledig, äga sökande till den lediga befattningen, på sätt instruktionen för järnvägsstyrelsen med underlydande linjebefäl stadgar, ingiva sina ansökningar till distriktschefen vid det distrikt, befattningen tillhör. Söker samma person flera befattningar samtidigt, skall särskild ansökning inlämnas å varje befattning.

2. Ansökning av sökande, anställd vid statens järnvägar, skall vara åtföljd av tjänsteförteckning enligt formulär nr 49, vid vars ifyllande i bilaga 2 givna anvisningar skola följas. Bestyrkta avskrifter av betyg rörande avlagda examina skola biläggas förteckningen, vilken skall granskas å vederbörande distrikts- eller sektionsbefälsexpedition å det distrikt, sökanden tillhör, eller, om sökanden tjänstgör inom styrelsen, vid förrådsavdelning eller huvudverkstad, å vederbörande byrå, kontor eller expedition, samt förses med de rättelser, vartill granskningen må föranleda.

Är sökande icke anställd vid statens järnvägar, skall hans ansökning vara åtföljd av åldersbetyg, som även utvisar svenskt medborgarskap, läkarbetyg samt tjänsteförteckning jämte avskrifter av de för densammas bestyrkande erforderliga betyg och intyg.

3. Då till en ledigförklarad befattning vid statens järnvägar anmält sig *endast befordringssökande,* skall ifråga om ansökningsärendets behandling gälla följande.

Tjänstgör vid statens järnvägar anställd sökande å annat distrikt än det, vartill den lediga befattningen hör, skall den distriktschef, till vilken ansökningen inlämnats, å formulär nr 49 A begära yttrande av den distriktschef, under vilken sökanden lyder. Samtidigt skall sådan sökandes ansökningshandlingar översändas direkt till den sektionsföreståndare, under vilken sökanden lyder, med begäran om granskning och yttrande enligt formulär nr 49 A. Sektionsföreståndaren skall på grund härav till egen distriktschef avgiva yttrande, huruvida han anser den sökande böra till den lediga befattningen ifrågakomma eller ej, med angivande i senare fallet av de skäl, som föranlett yttrandet. Skall samme sektionsföreståndare avgiva yttrande rörande två eller flera sökande, skola ifrågavarande sökande av den förstnämnde distriktschefen upptagas å ovannämnda formulär nr 49 A i den inbördes ordning, som framgår av i bilaga 2 givna anvisningar för ifyllande av formulär nr 49 B eller 49 C. Den sektionsföreståndare, till vilken an-

sökningshandlingarna översänts för yttrande, skall vid avgivande av detsamma nämna den bland de sökande, som anses företrädesvis böra ifrågakomma, samt, i förekommande fall, ytterligare de två, som anses böra närmast därefter till befattningen ifrågakomma. Har sektionsföreståndaren härvid nämnt andra än de tre första å formulär nr 49 A upptagna sökandena, eller ock upptagit sökandena i annan inbördes ordning än den, vari de äro å ifrågavarande formulär upptagna, skall anledningen härtill uppgivas.

Beträffande sökande, som av sektionsföreståndaren angivits böra ifrågakomma, skall, därest med den lediga befattningen är förenad räkenskaps- och kassagöromål, särskilt uppgivas, huruvida sökanden bestritt sådana göromål och, om så varit fallet, huruvida någon erinran mot hans sätt att handhava desamma förekommit. Dessutom skall, då fråga är om befattning som föreståndare för förenad järnvägs- och postanstalt, beträffande sökande, som angivits böra ifrågakomma, uppgivas huruvida dessa med godkänt betyg i ämnet postgöromål genomgått kontoristkurs, eller, om så icke är fallet, huruvida vederbörande erhållit utbildning i och självständigt handhaft postgöromål på järnvägsanstalt under minst två veckor. Sedan yttrande från sektionsföreståndarna rörande samtliga sökande vid distriktet därefter till distriktschefen inkommit, skall denne avgiva begärt yttrande till den distriktschef, under vilken den lediga befattningen lyder, och skall därvid förfaras på enahanda sätt, som här ovan beträffande sektionsföreståndare angivits. Distriktschefens yttrande jämte utdrag ur anteckningar rörande bestraffningar för de sökande skall tillika med ansökningshandlingarna och de av sektionsbefälet avgivna yttrandena snarast möjligt tillställas den distriktschef, som framställt begäran om yttrandet.

Beträffande sökande, som tjänstgör å samma distrikt som det, vartill den lediga befattningen hör, eller å byrå eller kontor inom styrelsen eller vid förrådsavdelning eller huvudverkstad, skall den distriktschef, till vilken ansökningarna inlämnats, översända sådan sökandes ansökningshandlingar till resp. underlydande sektionsbefäl, vederbörande föreståndare för byrå, kontor eller expedition, för vilka skall gälla vad i föregående stycke rörande yttrande av distriktschef är stadgat. Där den sökta befattningens tillsättande skall ske på föredragning av föreståndare för byrå, från vilken yttrande i förevarande avseende infordrats, skall dylikt yttrande i stället avgivas av dennes närmaste man.

Vid avgivande av yttrande rörande sökande till första ordinarie befattning, ävensom till med säkerhetstjänst förenad befattning skall meddelas, när vederbörande senast läkarundersökts enligt formulär nr 98 A eller 98 F, samt huruvida läkarintyget angiver anmärkningsvärd defekt och, i så fall, defektens art.

Sedan de sålunda begärda yttrandena inkommit, skall den distriktschef, som infordrat desamma, låta med ledning av tjänsteförteckningarna upprätta förteckning enligt formulär nr 49 B rörande ledig befattning vid distriktskansliet eller trafikavdelningen samt enligt formulär nr 49 C rörande ledig befattning vid ban- eller maskinavdelningen å alla sökande på sätt och i den ordning, anvisningarna i bilaga 2 angiva.

Därest befattningen skall tillsättas av styrelsen, skall den distriktschef, under vilken den lediga befattningen lyder, sedan de nyssnämnda förteckningarna upprättats och yttrande inhämtats från det sektions-

befäl, varunder den lediga befattningen hör, hos styrelsen, med insändande av samtliga till ansökningsärendet hörande handlingar, till befattningens erhållande förorda den bland de sökande, som distriktschefen anser företrädesvis böra till densamma ifrågakomma, varjämte distriktschefen har att bland övriga sökande angiva de två, som enligt distriktschefens mening böra närmast därefter till befattningen ifrågakomma. Härvid bör iakttagas, att stationsskrivare icke bör erhålla förord till högre befattning med mindre han innehaft ordinarie stationsskrivarbefattning i tre år. Därest på grund av särskilda omständigheter undantag härifrån anses böra göras, skola dessa omständigheter särskilt angivas.

Då distriktschefen å förslaget upptagit andra sökande än dem, som stå först å förteckningen över de sökande, eller ock angivit de å förslaget uppförda sökandena i annan inbördes ordning än den, desamma intaga å nyssnämnda förteckning, skall anledningen härtill uppgivas. Beträffande befattning, med vilken äro förenade räkenskaps- och kassagöromål, skall för en var av de sökande, som förordats resp. ansetts böra ifrågakomma till befattningen, lämnas enahanda uppgift rörande handhavande av dylika göromål som härovan sagts.

I skrivelse med förslag till tjänstetillsättning skall distriktschefen angiva den dag, då anslag om beslutet uppsatts i distriktskansliets lokal.

Därest befattning skall tillsättas av distriktschef, skall denne, innan ansökningsärendet avgöres, med översändande av samtliga till ärendet hörande handlingar, infordra yttrande från det sektionsbefäl, under vilket den lediga befattningen hör.

Anm. Innan ärende avseende befordran till ledningsmästare vid ledningsavdelningen avgöres, skall distriktschef, inom vars distrikt befattningen är avsedd att tillsättas, till styrelsen (Ebr) i förekommande fall insända sökandes tjänsteförteckning och eventuellt annan erforderlig handling i och för värdering av tjänstgöringstiden vid transformatorstation.

4. Då till en ledigförklarad befattning med närmast ifrågasatt placering å visst angivet tjänsteställe *även anmält sig transportsökande,* skola, vid infordrandet av yttrande rörande de sökande, befordrings- och transportsökande uppföras å bl. nr 49 A i var sin grupp: I Befordringssökande, II Transportsökande. Inom varje grupp ordnas de sökande enligt i bilaga 2 lämnade anvisningar för ifyllande av bl. 49 B och 49 C.

Därest befattningen skall tillsättas av distriktschefen, avgör denne, innan befordringsansökningarna prövas, frågan om förflyttning till det närmast ifrågavarande tjänstestället av någon av de transportsökande bör ske. Anses ingen transportsökande böra ifrågakomma till förflyttning, tillsättes den till ansökan lediga befattningen därefter i vanlig ordning.

Anm. Transport i innehavande befattning bör icke annat än i undantagsfall medgivas, innan vederbörande tjänsteman under två år tjänstgjort i befattningen i fråga och under tre år på den ort, varifrån transport sökes.

Beslutar distriktschefen medgiva förflyttning av transportsökande, skola — om tjänstestället, varifrån förflyttningen skall ske, tillhör distriktet samt om för detta tjänsteställe allt fortfarande skall avses samma tjänstebefattning — de befordringssökandes ansökningar upptagas till behandling, såsom om det gällt placering av den lediga befattningen vid tjänstestället, varifrån förflyttningen medgetts. Härvid skall dock

den, som i första hand anses böra ifrågakomma till erhållande av befordran, tillfrågas, om han oaktat den ändrade placeringsorten vidhåller sin ansökan till den lediga befattningen. Skulle så ej vara fallet, göres liknande förfrågan hos den, som närmast anses böra ifrågakomma till befordran o. s. v.

Skulle det tjänstetställe, varifrån den beslutade förflyttningen skall ske, tillhöra annat distrikt, översändas ansökningshandlingarna jämte avgivna yttranden till distriktschefen vid detta, varefter denne förfar på sätt ovan sagts.

Därest befattningen skall tillsättas av styrelsen, översändas samtliga till distriktschefen inkomna ansökningshandlingar till styrelsen med särskild skrivelse, i vilken först avgives yttrande rörande de befordringssökande enligt punkt 3 här ovan och därefter det uttalande rörande de transportsökande, vartill dessas ansökningar kunna föranleda.

Anm. Ang. transport av stationsskrivare från V till sydligare distrikt, se art. 54: 10.

5. Utnämning till befattning, med vilken följer förflyttning till annan stationeringsort, skall ske så tidigt, att meddelande härom kan lämnas *senast* 15 dagar före den tidpunkt, då befattningen skall tillträdas.

Sedan utnämning till ledigförklarad befattning skett, skall tillkännagivande härom omedelbart anslås i styrelsens resp distriktskansliets lokal.

6. Vad här ovan stadgas om sökandet av ledigförklarade befattningar vid distrikten samt om tillsättandet av vissa dylika befattningar, skall i tillämpliga delar gälla jämväl om befattningar inom styrelsen samt vid förrådsavdelning eller huvudverkstad.

7. Ansökningar med tillhörande handlingar — tjänsteförteckning och betygsavskrifter — skola två månader efter besvärstidens utgång återställas till sökande. Detta gäller dock icke den utnämndes ansökningshandlingar, ej heller dylika handlingar i ärenden, som falla under K. Maj:ts prövning och avgörande eller i ärenden, i vilka besvär anförts, i vad desamma tillhört handlingarna i besvärsmålet. (K. kungörelse 21 dec. 1945, SFS nr 829.)

Enligt ovanstående återställd tjänsteförteckning må efter kompletteering användas vid ev. senare ansökningstillfälle. Å dylik förteckning får under inga omständigheter ändring företagas annat än genom överstrykning med bläck eller anilinpenna, således ej genom radering, och skall å lämpligt ställe å förteckningen antecknas, av vem ändringen vidtagits.

Ledigangivande av befattningar.

Ledigangivande av befattningar i lönegraderna Ca 10—18.

43: 1. Innan befattning inom lönegraderna Ca 10—Ca 18 vid ban-, maskin- eller trafikavdelningen tillsättes, skall befattningen — dock ej vad gäller lokeldar- och lokförarbefattningar, kansliskrivar- och förste kansliskrivarbefattningar, stationsmästarbefattningar i Ca 16 och 18 eller befattning å tågfärja — ledigangivas inom den avdelning vid det distrikt, där befattningen skall tillsättas. Befattning som ledningsförman med placering som föreståndare för driftcentral skall dessutom ledigangivas vid elektrosektion inom övriga distrikt på sätt nedan under mom. 2 stadgas. Befattning som förste banmästare i lönegrad Ca 18,

x/- och driften

Se cirk A 71/55

förste trädgårdsmästare och trädgårdsmästare skall på enahanda sätt ledigangivas vid bansektionerna inom övriga distrikt.

Anm. 1. Om ledigangivandet gäller befattning som föreståndare för trafikplats eller expeditionsställe, som är förenad järnvägs- och postanstalt, skall detta förhållande bekantgöras vid ledigangivandet.

Anm. 2. Ledigangivande av befattning bör, där så är möjligt, ske utan onödigt dröjsmål — i syfte att påskynda tillsättningen och i förekommande fall bereda utnämnd tjänsteman längsta möjliga tid före tillträdesdagen för ordnande av sin bostadsfråga. Särskilt bör detta beaktas ifråga om befattning, som blir vakant på grund av innehavarens avgång med pension.

Den distriktschef, under vilken den lediga befattningen lyder, åligger att lämna meddelande om ledigangivandet till samtliga sektionsföreståndare inom berörd avdelning. Dylikt meddelande, som å distriktskansliet utskrives å för anslag lämpligt formulär, tillställes ifrågakommande sektioner i tillräckligt antal exemplar.

Sektionsföreståndarna vidarebefordra omedelbart meddelandet till underlydande platsbefäl med anmodan att på lämpligt sätt låta detsamma komma till personalens kännedom.

Tjänsteman, som önskar ifrågakomma till sålunda ledigangiven befattning, skall härom inom 10 dagar, räknat från datum, då distriktschefens meddelande är daterat, göra muntlig eller skriftlig anmälan till sitt närmaste platsbefäl.

Platsbefälet insänder snarast efter anmälningstidens utgång inkomna anmälningar till egen sektionsföreståndare.

Sektionsföreståndare vid annan sektion än den, vid vilken befattningen skall tillsättas, översänder efter förordsfullmäktiges hörande inkomna anmälningar jämte eget förslag till föreståndaren för den sektion, där befattningen skall tillsättas. Förslaget skall vara åtföljt av förteckning enligt bl. nr 49 E över de anmälda, ordnade efter innehavande lönegrad samt, inom varje lönegrad, efter befordrings- m. fl. data på sätt angives i bil. 2: II, punkt 2; dock skola sökande, som enligt övergångsbestämmelse I till art. 46 t. v. hava kvar sina tjänstålderstal per den 31/12 1948, placeras — i ordning efter nämnda tal — före de sökande inom samma lönegrad, vilkas tjänstålderstal slopats. Förteckningen skall även innehålla uppgift om förordnanden och eventuellt genomgången kursutbildning. Då till ledigangiven befattning anmält sig såväl befordrings- som transportsökande, skola de i förteckningen uppföras var för sig i ordning I Befordringssökande, II Transportsökande.

Anm. 3. Transport i innehavande befattning bör icke annat än i undantagsfall medgivas, förrän vederbörande tjänstgjort två år i befattningen ifråga och tre år på den ort, varifrån transport sökes.

Anm. 4. Till viss ledigangiven befattning utnämnd och i samband därmed till ny stationeringsort förflyttad tjänstehavare, som under förebärande av bostadssvårigheter, hustrus oförmåga att trivas på den nya platsen e. d., efter kortare tids tjänstgöring i den högre befattningen sökt och erhållit återförflyttning till den tidigare befattningen å det förutvarande tjänstestället, må visserligen i laga ordning ifrågakomma till ny befordran, men ej å den ort, där han är stationerad, förrän tre år förflutit, från det vederbörande återgick till den lägre befattningen.

Vid förslag rörande tillsättande av med säkerhetstjänst förenad befattning skall därjämte beträffande en var å förslaget uppförd person uppgivas, när vederbörande senast undergått läkarundersökning enligt bl. nr 98 A eller 98 F samt huruvida läkarintyget angiver anmärkningsvärd defekt och, i så fall, defektens art.

Då fråga är om befattning som föreståndare för trafikplats eller expeditionsställe, som tillika är förenad järnvägs- och postanstalt, skall beträffande sökande, som angives böra ifrågakomma, uppgivas huru-

vida denne med godkänt betyg i ämnet postgöromål genomgått kontoristkurs, eller, om så icke är fallet, huruvida vederbörande erhållit utbildning i och självständigt handhaft postgöromål på järnvägsanstalt under minst två veckor.

Sektionsföreståndaren vid den sektion, vid vilken befattningen skall tillsättas, översänder sedermera till distriktschefen, efter förordsfullmäktiges hörande, samtliga anmälningar och till ärendet hörande handlingar jämte eget förslag till befattningens tillsättande.

Anm. 5. Innan trädgårdsmästar- och förste trädgårdsmästarbefattningar tillsättas av vederbörande distriktschef, skall trädgårdsdirektören — såsom sakkunnig — beredas tillfälle att yttra sig över sökandenas kvalifikationer och lämplighet.

Anm. 6. Vad i anm. under art 42: 3 stadgas om åtgärd i förekommande fall, innan ledningsmästarbefattning tillsättes, skall gälla även vid befordran till förste reparatör och ledningsförman vid ledningsavdelningen.

2. Innan befattning som ledningsförman med placering som föreståndare för driftcentral eller befattning som förste banmästare i lönegrad Ca 18, förste trädgårdsmästare eller trädgårdsmästare tillsättes, skall densamma ledigangivas, förutom vid elektro- resp. bansektionerna inom det distrikt, där densamma är placerad, även vid motsvarande sektioner inom övriga distrikt. Härvid förfares så, att distriktschefen vid det distrikt, där befattningen skall tillsättas, anmodar en var av distriktscheferna vid övriga berörda distrikt att ledigangiva befattningen även vid elektro- resp. bansektionerna inom sitt distrikt. Den förstnämnda distriktschefen bör därvid bestämma viss tidpunkt, då eventuella ansökningshandlingar jämte vederbörande distriktschefs yttrande böra vara honom tillhanda. Här avsedd framställning om ledigangivande inom annat distrikt skall om möjligt inskränkas till en gång i månaden, eljest högst två gånger per månad, den 1 och 15.

3. Tillsättandet av lokeldarbefattningar sker tills vidare efter direktiv från styrelsen från fall till fall.

4. Motorvagnsförare skall rekryteras från lokeldarkåren men icke efter ledigangivande å samtliga distrikt utan endast inom det distrikt, där befattningen skall tillsättas. De sökande ordnas sinsemellan enligt gällande bestämmelser, således i första hand efter turplaceringsdatum, och för dem, som ej tilldelats sådant, efter tjänstålderstalet.

Anm. Ang. befattningar vid smalspårslinjerna, se nedan mom. 6.

5. Tillsättandet av lokförarbefattningar sker i regel kvartalsvis och oberoende av distriktsgränserna i följande ordning:

Senast den 15 i första månaden av varje kvartal lämnar distriktschefen för sitt distrikts vidkommande övriga distriktschefer meddelande om antalet av de lokförarvakanser, som vid andra kvartalsskiftet därefter skola återbesättas. I detta meddelande angives turplaceringsdatum resp. tjänstålderstal och i förekommande fall lokförardatum för den siste av de lokeldare, som, om befordran skedde endast inom eget distrikt, skulle hava möjlighet till befordran vid ifrågavarande tillfälle. Meddelandet, varav avskrift insändes till drifttjänstbyrån, anslås omedelbart å de lokstationer, där befordringsbara lokeldare med tidigare turplaceringsdata eller högre tjänstålderstal än de i resp. meddelande angivna finnas placerade. Anslag uppsättes även å lokstationerna inom eget distrikt. För V distriktets vidkommande angives det antal platser för befordringssökande å detta distrikt, som kunna uppkomma i samband med förflyttning av lokförare från nämnda distrikt enligt regeln att var sjunde lokförarvakans å sydligare distrikt skall vara reserverad för lokförare, som söker transport från V distriktet.

De lokeldare, som önska ifrågakomma till ledigangivna lokförarbefattningar i första hand å eget distrikt och — om sådan placering ej kan ifrågakomma — i andra hand å främmande distrikt, skola senast den 5 i kvartalets andra månad anmäla detta till eget sektionsbefäl, varefter distriktschefen senast den 15 i samma månad med eget och sektionsbefälets yttrande angående de sökandes lämplighet — efter föreskrivna läkarundersökningar i de fall, då sökande anses hava utsikt till befordran — meddelar detta till det distrikt, där tillsättandet skall ske.

Anm. 1. Vid lokförarbefattningarnas tillsättande skall hänsyn tagas till att sådan placering, som medför en eller flera omflyttningar med därav förorsakade merutgifter för verket, om möjligt undvikes. Kan lokeldare ej ifrågakomma till befordran å den ort, där han vid ansökningstillfället är stationerad, bör han tillfrågas, om han godtager placering å annan ort inom eget distrikt. Blir svaret nekande, bör han ej ifrågakomma till befordran vid detta tillfälle och detta bör omedelbart meddelas de distrikt, där lokeldaren i fråga sökt befordran. Lokeldare, som söker befordran även å främmande distrikt, får å dylikt distrikt godtaga den placering, som kan erbjudas honom. Även i detta fall bör han tillfrågas, om han vill ifrågakomma å den tilltänkta stationeringsorten. Det bör tillses, att sökande från främmande distrikt sinsemellan erhålla så rättvis placering som möjligt.

Anm. 2. Ang. befattningar vid smalspårslinjerna se nedan mom. 6.

Lokförare vid V distriktet, som önskar ifrågakomma till transport till sydligare distrikt och som uppfyller i art. 54: 9 angivna fordringar, skall i enahanda ordning anmäla sin önskan att ifrågakomma till vid sydligare distrikt ledigangivna lokförarbefattningar.

Anm. 3. Vid ledigangivande av lokförarbefattning, som reserveras för lokförare vid V distriktet, skall angivas var sådan lokförare är avsedd att placeras.

6. För smalspårslinjer erforderliga lokförar-, motorvagnsförar- och lokeldarbefattningar skola ledigangivas endast för berörd personal vid nämnda linjer. Skulle dock ansökan från befattningshavare vid normalspårsnätet förekomma, måste sådan ansökan författningsenligt prövas.

7. Innan befattning inom lönegraderna Ca 10—Ca 18 vid tågfärja tillsättes, skall befattningen ledigangivas för personalen å samtliga tågfärjor, varvid vad under punkt 1 här ovan föreskrives skall gälla i tillämpliga delar.

8. Då för erhållande av viss befattning gäller, att vederbörande tjänsteman skall hava genomgått för befattningen bestämd utbildningskurs, men dylik kursutbildad tjänsteman icke anmält sig till ledigangiven sådan befattning, äger distriktschefen dock tillsätta befattningen med lämplig inom distriktet placerad kursutbildad tjänsteman.

Anm. I samband med uttagandet av deltagare i sådan utbildningskurs, vars genomgående utgör villkor för befordran till viss befattning, skola kursdeltagarna underrättas därom, att den som godkänts i kursen skall vara beredd att taga befordran till ifrågavarande befattning, även om därmed är förenad förflyttning till annan ort.

9. Utnämning till befattning, med vilken följer förflyttning till annan stationeringsort, skall ske snarast möjligt och i varje fall så tidigt, att meddelande härom kan lämnas *senast* 15 dagar före den tidpunkt, då befattningen skall tillträdas. Lokförarbefattning skall dock i regel tillsättas före det kvartals slut, under vilket befattningen ledigangivits, d. v. s. *senast* 3 månader före tillträdandet.

Sedan utnämning till ledigangiven befattning skett, skall tillkännagivande därom omedelbart anslås i distriktskansliets lokal.

10. Vad här ovan föreskrives om ledigangivande av befattningar i lönegraderna Ca 10—Ca 18 vid ban-, maskin- eller trafikavdelningen skall

i tillämpliga delar gälla jämväl i fråga om befattningar vid statistiska kontoret, kontrollkontoret, biljett- och blankettkontoret, distriktskansli, huvudverkstad och förrådsavdelning.

Anm. 1. Befattning vid distriktskansli skall lediganglvas förutom inom distriktskansliet även vid den eller de avdelningar inom distriktet, där tjänstemän med för befattningen lämplig utbildning finnas placerade.

Anm. 2. Vad i art. 42: 4 stadgas beträffande tillsättande av ledigförklarad befattning med transportsökande skall i tillämpliga delar gälla jämväl i fråga om lediganglven befattning.

Riktlinjer för tillsättande av befattningar vid i samband med förstatligande av enskilda järnvägar övertagna linjer.

Riktlinjer för tjänstetillsättning vid övertagna linjer.

43 a: 1. I efterföljande moment intagna riktlinjer för tjänstetillsättning äro avsedda att utgöra en allmän vägledning vid tillsättandet av befattningar vid övertagna linjer och må icke betraktas som fastställda regler, vilka under alla förhållanden måste följas. De utesluta alltså icke möjlighet för vederbörande distriktschef att, då så med hänsyn till verkets intressen kan finnas påkallat, handla på sätt, som vid tillfället ifråga visar sig mest lämpligt och försvarbart.

2. Personal, som övergått i SJ tjänst i samband med statsförvärv av enskild järnväg, må erhålla förtursrätt vid tillsättandet av sådana befattningar, som antingen varit vakanta vid järnvägens införlivande med SJ eller också blivit vakanta, innan den övertagna personalen i allmänhet uppföres på aktiv stat vid SJ.

3. Den övertagna personalen bör jämväl erhålla företräde vid tillsättandet av befattningar, vilka på grund av de normer, som gälla för personaluppsättning vid SJ, nyinrättas vid övertagna linjer från *den tidpunkt,* då den övertagna personalen i allmänhet uppföres på aktiv stat, eller som bliva nyinrättade först något senare, då erforderlig undersökning av behovet hunnit slutföras och behovet icke är grundat på trafikförhållanden, som skulle hava uteblivit, därest statsinlösen icke kommit till stånd. Till här avsedd, nyinrättad befattning, som alltså tillkommit av den anledningen, att arbetsuppgifterna enligt SJ regler kräva en högre tjänst, bör därför befattningshavare, som i den enskilda järnvägens regi fullt tillfredsställande upprätthållit sådan tjänst, ävensom annan befattningshavare vid den enskilda järnvägen, som är fullt kvalificerad för tjänsten, givas företräde första gången befattningen tillsättes.

4. Vid tjänstetillsättningar *efter* i mom. 3 nämnd tidpunkt bör befordran ske enligt de grunder, som gälla för tjänsters tillsättande i allmänhet, d. v. s. efter allmän tävlan, för så vitt icke styrelsen undantagsvis annorlunda förordnat eller fråga är om sådant i mom. 3 berört fall, då undersökningen om behovet medfört viss tidsutdräkt, eller då vederbörande icke hunnit genomgå erforderliga kunskapsprov eller erforderliga befattningar icke stått till förfogande förrän vid en något senare tidpunkt.

5. Med enskild järnväg övertagen tjänsteman, som med hänsyn till lämplighet och ålder i tjänst anses stå i tur till befordran, bör snarast efter övertagandet bibringas sådan kursutbildning, som vid SJ erfordras för erhållande av vederbörande befattning. Det bör nämligen undvikas att till viss tjänst befordra befattningshavare, förrän visshet vunnits om, att han fullt tillfredsställande kan fullgöra de med tjänsten förenade göromålen.

Dispensförfarande.

Dispens från av Kungl. Maj:t föreskrivna kompetensvillkor.

44: 1. Tjänstehavare, som anser sig fylla under punkt 5 här nedan angivna fordringar för erhållande av dispens från av Kungl. Maj:t föreskrivna kompetensvillkor för befattning av visst slag, må *i en och samma ansökning* dels söka viss ledigförklarad sådan befattning och dels anhålla om dispens för erhållande av befattningen.

2. Den som söker dispens har att vid ansökningen foga de intyg, som han önskar åberopa till stöd för sin anhållan.

De i punkt 5 angivna förutsättningarna för styrelsens beslut om dispens skola styrkas av vederbörande förman, men får detta ej ske medelst intyg av förman direkt till sökanden utan skall med noggrannhet utredas genom muntlig förhandling mellan sektionsföreståndare och vederbörande förman.

3. Samtidigt med avgivande av yttrande över inkomna ansökningar till den lediga befattningen på sätt i art. 42 stadgas har vederbörande sektionsföreståndare att med stöd av ovannämnda muntliga förhandling med vederbörande förman avgiva yttrande, huruvida sökande, som saknar stadgad kompetens, anses kunna ifrågakomma till erhållande av dispens.

Distriktschefen har därefter att i samband med sitt yttrande över sökandena uttala sig om i ansökningarna gjorda framställningar om dispens, även om vederbörande sökande icke skulle anses böra förordas eller kunna ifrågakomma till den sökta befattningen.

4. Sedan samtliga handlingar rörande tillsättandet av den lediga befattningen inkommit till styrelsen, prövar denna, huruvida företräde till befattningen ifråga bör lämnas sökande, som saknar stadgad kompetens, samt utnämner, i händelse så är fallet, resp. föreslår honom till befattningen ifråga.

5. För att en sökande skall kunna erhålla dipens fordras

a) *att* sökanden skall hava ådagalagt särskilt framstående duglighet i tjänsten;

b) *att* sökanden skall genom sina personliga egenskaper och sitt förhållande i övrigt hava givit grundad anledning till antagande, att han skulle komma att på ett förträffligt sätt bestrida befattning, för vilken erfordras sådan formell kompetens som den, från vilken dispens nu sökes;

c) *att* alltför stora svårigheter skola föreligga för sökanden att erhålla den formella kompetensen, beroende bl. a. på

att han saknar läggning och fallenhet för studier till erhållande av sådan formell kompetens eller

att hans ålder eller andra förhållanden utgöra hinder för honom att avlägga examen för vinnande av sådan kompetens eller

att trots det sökanden genom självstudier eller annorledes förvärvat sig ganska stort mått av kunskaper, sådana omständigheter dock föreligga, på grund varav kan antagas, att sökanden icke är i stånd prestera nyss angivna examen; samt slutligen

d) *att* sökanden skall hava innehaft anställning vid statens järnvägar under minst fem år.

Anm. För personal, som övertagits med enskild järnväg, må i dessa fem år även inräknas vid sådan järnväg förvärvad tjänstetid.

För sökande, som undergått psykologiskt prov, skall undersökas, om resultatet av provet i de delar, det omfattat, motsvarar fordringarna för resp. högre tjänst, och uppgift härom lämnas styrelsen.

Ändringstryck nr 22 (14 blad)
December 1948.

6. Ansökning om dispens upptages icke till prövning i annan ordning än den här ovan angivna.

7. Dispens, som i förenämnda ordning erhållits, skall anses gälla alla befattningar, för vilka äro fastställda enahanda formella kompetensvillkor som för den befattning, om vilken i dispensärendet varit fråga.

8. Vad här ovan stadgas gäller i tillämpliga delar även i fråga om styrelsens personal samt personal vid förrådsavdelning eller huvudverkstad och skall, beträffande förrådsavdelningarna och huvudverkstäderna, vad som stadgas rörande sektionsföreståndare gälla förrådsintendent resp. verkstadsföreståndare.

Dispens från föreskriven utbildningskurs.

45: 1. I art. 44: 5 angivna villkor för erhållande av dispens skola gälla jämväl beträffande sökande till befattningar, för vilka fordras viss genomgången utbildningskurs, t. ex. konduktörs-, kontorist- och stationsförmansbefattningar vid trafikavdelningen samt underbefälsbefattningar vid banavdelningen.

2. Fråga om dispens från föreskriven utbildningskurs beträffande personal i högst lönegrad Ca eller Ce 18 handlägges av distriktschefen, och äger denne befogenhet att besluta i dylika ärenden. Dock skall beaktas, att dispens icke må medgivas i andra fall än då verkliga skäl föreligga. Dispens lämnas icke från den utbildning, som är föreskriven för lokpersonal. ~~Avskrift av beslut om medgiven dispens skall insändas till drifttjänstbyrån i två exemplar.~~ Ej nödvändigt enl Dbr 14/57

Tjänståldersberäkning.

Allmänna befordringsgrunder.

46: 1. Vid utnämning till befattningar i statens tjänst skall grundlagens bud om *förtjänst och skicklighet* ligga till grund för den utnämnande myndighetens beslut. I det följande intagna bestämmelser angående *anställningsdatum, kursdatum* och *befordringsdatum* äro att betrakta som medel att skilja mellan befattningshavare i de fall, *då sökande* till viss befattning eller befattningshavare, som kunna ifrågakomma till viss tjänst, *anses likvärdiga beträffande skicklighet* och därmed förenad lämplighet för den ifrågavarande tjänsten.

A. Anställningsdatum.

Anställningsdatum som tjänstålders-grund.

2. Vid jämförelse av tjänstemäns ålder i tjänst, då fråga är om uttagning till kurs eller vid turtilldelning, vikariat, befordran, förflyttning m. m., intill dess kursdatum enligt B här nedan fastställts, eller, inom områden där kursutbildning icke är obligatorisk, befordringsdatum enligt C erhållits, skall såväl för *ordinarie* som *extra ordinarie* och *aspirantpersonal* verkligt eller beräknat *anställningsdatum* vara utslagsgivande.

För fastställande av anställningsdatum skall, med beaktande av föreskrifterna i mom. 4, medräknas tjänstetid efter fyllda 17 år *dels* vid statens järnvägar och statens järnvägsbyggnader, *dels* vid övertagen enskild järnväg, då vederbörande övergått i statens järnvägars tjänst i samband med förstatligande av den enskilda järnvägen. Anställning vid med enskild järnväg övertagen biltrafikrörelse medräknas endast för tid, varunder rörelsen drivits direkt av den enskilda järnvägen. I vad mån anställning vid enskild järnväg i andra fall än här ovan nämnts må tillgodoräknas för fastställande av anställningsdatum beror på särskild prövning enligt bestämmelserna i mom. 3.

X)-rälsbussförare och motorvagnsförare. Undantag från denna regel må dock efter prövning i varje särskilt fall kunna medgivas personal i rälsbussförarbj. som i samband med E.J. förstatligande övertagits av E.J. och vid den enskilda banan framfört rälsbuss minst 1000 körda dagar. Beviljandet av dispens i dylika fall förutsätter att befattningshavaren genomgått kunskapsprövning med godkänt resultat.

Anm. Med Ostkustbanan övertagen personal må tillgodoräknas jämväl föregående anställningstid vid annan enskild järnväg, varifrån övergång till Ostkustbanan ägt rum.

Tillgodoräknande av EJ-tid utan samband med förstatligande.

3. Beträffande tjänsteman, som innehaft anställning vid enskild järnväg och övergått i statens järnvägars tjänst utan samband med förstatligande, samt beträffande anställning vid annan enskild järnväg än den, från vilken övergång till statens järnvägar i samband med förstatligande ägt rum, prövas från fall till fall, i vilken omfattning sådan anställningstid skall medföra ändrat anställningsdatum.

Anm. Prövningen äger rum enligt av styrelsen utfärdade direktiv.

Tillgodoräknande av anställning i tillfällig tjänst, enligt kollektivavtal eller med avkortad arbetstid.

4. Personal, som innehaft tillfällig anställning, anställning enligt kollektivavtal eller anställning med avkortad arbetstid äger *för bestämmande av anställningsdatum* räkna sig till godo den tid, som motsvarar efter 17 års ålder fullgjord tjänst i dylik anställning. Antalet tjänstgöringsdagar för timavlönad personal med lägre tjänstgöringstid än normalt gällande samt för dag- eller månadsavlönad personal med avkortad tjänstgöringstid erhålles därvid genom att antalet timmar, för vilka avlöning utgått, divideras med 7. Övertidstimmar medräknas härvid icke.

Anm. För anställningshavare i tillfällig tjänst med normal arbetstid och daglön inräknas i fullgjord tjänst alla dagar, för vilka avlöning utgått, ävensom under fortlöpande anställningsperiod infallande dels sön- och helgdagar, varunder tjänstfrihet åtnjutits, dels tid för bortovaro på grund av olycksfall i tjänsten eller för fullgörande av värnplikts- eller annan militär tjänstgöring.

För banarbetare medräknas militärtjänstgöring, i den mån arbetaren skulle varit i arbete vid SJ, därest militärtjänstgöringen icke mellankommit. För tiden före den 22 juli 1944 tillgodoräknas dock endast beredskapstjänstgöring under angivna förutsättning.

Ändring av fastställt anställningsdatum med hänsyn till tjänstledighet i vissa fall eller avbrott i anställningen.

5. Periodisk tvångspermittering och tjänstledighet för sjukdom, offentligt uppdrag, militärtjänstgöring eller studier skall icke föranleda ändring av för aspirant, extra ordinarie eller ordinarie tjänstehavare fastställt verkligt eller beräknat anställningsdatum enligt mom. 2.

Avbrott i anställningen, som icke föranletts av avsked på egen begäran, ävensom annan ledighet från tjänsten än i första stycket nämnts, föranleder ej heller ändring av fastställt anställningsdatum, såvida icke avbrottet eller ledigheten omfattat mer än ett år i följd, i vilket fall överskjutande tid ej medräknas.

Vid återanställning efter avsked på egen begäran får föregående anställning icke medräknas, om avbrottet varit längre än tre år. Samma gäller ifråga om den, som på egen begäran avgått från tillfällig anställning och därefter återanställts som tillfällig eller aspirant.

Anm. Ang. tillbakaflyttning av anställningsdatum i vissa fall med hänsyn till tjänstetid norr om geografiska polcirkeln, se mom. 14.

Ordningsföljd vid samma anställningsdatum.

6. Vid fall av samma verkliga eller beräknade anställningsdatum skall tidigast infallande *födelsedatum* vara utslagsgivande för ordningsföljden i tjänståldershänseende.

B. Kursdatum.

Allmänna bestämmelser.

Kursdatum.

7. För befattningshavare, som genomgått fullständig, obligatorisk kursutbildning enligt str 9, skall vid fråga om turtilldelning, vikariat i och befordran till den befattning, som utbildningen avsett — exempelvis till stationsskrivare, konduktör, kontorist, rälsbussförare m. fl. — tjänståldern i första hand bestämmas av *kursdatum,* d. v. s. dag, då vederbörande godkänts i kursens teoretiska del. Vid fall av samma kursdatum skall anställningsdatum vara utslagsgivande för ordningsföljden i tjänståldershänseende.

Anm. 1. Därest till viss kurs uttagits så stort antal deltagare, att kursen måst uppdelas på två eller flera avdelningar, skall som kursdatum anses den dag, då sista avdelningen avslutat kursens teoretiska del.

Anm. 2. Vid jämförelse av tjänståldern mellan tjänstemän, av vilka vissa hava kursdatum och andra endast anställningsdatum, skola de förra anses hava högre tjänstålder än de senare, såvida det är fråga om befattning, för vilken obligatorisk kursutbildning är föreskriven.

Anm. 3. För tjänstehavare tillhörande konduktörsreserven, som icke genomgått konduktörskurs, bestämmes ordningsföljden -- i och för konduktörstjänst — i första hand av dag för godkänd förprövning enligt str 9.

Anm. 4. Vid bestämmande av kursdatum för tjänstemän, som genomgått vagnpersonalkurs, skall iakttagas, att den i särtryck 9 föreskrivna utbildningen i expeditionsgöromål för blivande vagnförmän skall anses ingå som en del av den teoretiska kursen.

Särskilda bestämmelser.

Ordningsföljd för lokrekryteringspersonal.

8. Lokrekryteringspersonalens inbördes turordning bestämmes i första hand av tjänsteställningen, så att vid turtilldelning resp. rätt att ifrågakomma till åkande tjänst den ordinarie stationskarlen har företräde framför den extra ordinarie och denne framför aspirant o. s. v. Vid samma tjänsteställning blir s. k. *reglerat utgångsdatum* enligt str 9 bestämmande för ordningsföljden samt vid samma reglerade utgångsdatum anställningsdatum enligt bestämmelserna under avd. A.

Anm. I de fall, då tjänstens intressen så kräva, t. ex. då det kan befinnas nödvändigt disponera biträdestjänster å ång- eller elektrolok för erforderlig utbildning av lokpersonal, äger sektionsföreståndare bestämma om avvikelser från förestående regel.

Tjänståldersberäkning för viss reparatörspersonal.

9. Då fråga är om turtilldelning, vikariat å eller befordran till reparatörsbefattning, beräknas tjänståldern för sådan reparatörspersonal i lok- och vagntjänst (inkl. motorvagntjänst) vid driftsavdelningen, som före den 1 januari 1939 förvärvat tre års kvalificerad praktik enligt i str 9 angivna normer, genom sammanräknande av den praktiktid, som enligt nämnda grunder kan tillgodoräknas vederbörande.

Anm. Förestående skall gälla jämväl beträffande för reparatörstjänst kvalificerad befattningshavare, som övertagits med enskild järnväg.

I övriga fall gälla för ovannämnd reparatörspersonal bestämmelserna i avd. A och B härovan.

Anm. Den, som icke helt fullgjort 3 års kvalificerad praktik enligt vad i mom. 9 sägs, ställes intill så skett i tjänståldershänseende efter den, som till fullo inhämtat sådan praktik.

C. Befordringsdatum.

Allmänna bestämmelser.

Befordringsdatum.

10. Sedan befordran erhållits till befattning i lägst lönegrad Ce eller Ca 12 ~~eller, beträffande maskinbiträde i åkande tjänst vid smalspårslinjer, i Ca 10~~, skall tjänståldern bestämmas av befordringsdatum i innehavd eller likvärdig befattning. Vid fall av samma befordringsdatum skola tidigare befordringsdata — i förekommande fall reglerade enligt mom. 13 — och därnäst kursdatum vara utslagsgivande för ordningsföljden i tjänståldershänseende. Är även kursdatum lika, gäller anställningsdatum. I fråga om tjänstemän, av vilka vissa hava kursdatum och andra endast anställningsdatum, tillämpas föreskriften i anm. 2 till mom. 7.

Anm. Datum för tillträdande av vikariatslöneförordnande skall anses som befordringsdatum, ~~endast då det gäller förordnande å befattning, som enligt art. 42 *lediggöres* (således ej förordnande å befattning, som ledigangives enligt art. 43).~~ Om ~~dylikt~~ vikariatslöneförordnande tillfälligt frånträdes av den anledningen att innehavaren beordras till utbildningskurs, provtjänstgöring e. d., äger han icke tillgodoräkna tiden för avbrottet såsom fullgjord i vikariatslönetjänsten, utan skall hans befordringsdatum i denna tjänst i motsvarande mån justeras (framflyttas).

Särskilda bestämmelser.

Beräkning för verkstadsarbetare.

11. Verkstadsarbetare i grupp III skall ifråga om befordringsdatum anses jämförbar med förste reparatör och verkstadsarbetare i grupp II med reparatör. Verkstadsarbetare i grupp I vid biltrafikrörelsen likställes med reparatör. Befordringsdatum för ovan uppräknade yrkesgrupper är alltså det datum, då vederbörande uppflyttas i yrkesgrupp.

Beräkning för lokpersonal och rälsbilspersonal.

12. Lokpersonal, som tilldelats s. k. *turplaceringsdatum,* står i tjänståldershänseende före lokpersonal, som icke är upptagen i 1934 års turplaceringsrulla. Föreskrifterna i nämnda års upplaga av »Turplaceringsbestämmelser och turplaceringsrulla för lokpersonal» med de ändringar, som senare blivit beslutade, skola gälla vid såväl ång- som elektroloktjänst för envar, som finnes upptagen i förenämnda turplaceringsrulla eller som i samband med övertagande framgent av enskilda järnvägar kan bliva i samma rulla upptagen.

För sådan personal i loktjänst, som ej tilldelats turplaceringsdatum, gäller, vid såväl ång- som elektroloktjänst, att den inbördes ordningsföljden mellan lokförare, lokeldare och vid smalspårslinjer maskinbiträden i åkande tjänst i första hand bestämmes av *tjänsteställningen* — varvid lokeldare och maskinbiträden vid smalspårslinjerna skola anses likställda i detta hänseende — och vid samma tjänsteställning av *datum för befordran till lokeldare resp.* vid smalspårslinjer *till maskinbiträde* eller, om sådan tjänst icke innehafts, till lokeldare. Vid samma befordringsdatum tillämpas bestämmelserna under avd. B, mom. 8. Jfr dock övergångsbestämmelserna, punkt II.

Anm. 1. Vid *smalspårslinjerna* skall jämväl vid tävlan mellan maskinbiträde i åkande tjänst, lokeldare och lokförare i Ca 14 till tjänst eller vikariat som lokförare i Ca 16 vid nämnda linjer såsom *befordringsdatum* i innehavd eller likvärdig befattning tagas det datum, då vederbörande befordrades till maskinbiträde i åkande tjänst eller, om han icke innehaft denna befattning, datum då han befordrades till lokeldare.

Här ifrågavarande befordringsdatum skall även gälla vid fråga om turtilldelning, förflyttning m m. *inom* de respektive grupperna maskinbiträde, lokeldare och lokförare i Ca 14.

Anm. 2 Vid såväl *smalspårs-* som *normalspårs*linjerna medför befordran av lokpersonal till *motorvagnsförare* icke nytt befordringsdatum utan skall vederbörande bibehållas vid det befordringsdatum, som han erhöll vid befordran till lokeldare vid normalspårslinje eller vid befordran till maskinbiträde i åkande tjänst respektive lokeldare vid smalspårslinje.

Reglerat befordringsdatum för viss övertagen personal.

13. För med enskild järnväg övertagen befattningshavare, som övergått till statens järnvägar i befattning i lägst lönegrad Ce eller Ca 11 eller som vid enskild järnväg innehaft sådan befattning men övergått till statens järnvägar i lägre befattning än den innehavda, skall i vissa fall tillämpas *reglerat befordringsdatum* enligt bestämmelserna i bilaga 2.

Tjänstetid norr om geografiska polcirkeln.

14. För tjänstemän, som tjänstgöra eller tjänstgjort å linje norr om geografiska polcirkeln, skall gälla, att vederbörande, då fråga är om *transport* från dessa linjer, skall äga att få sitt enligt A och C här ovan fastställda anställnings- resp. befordringsdatum tillbakaflyttat så mycket, som motsvarar 25 % av den tid, han i en följd tjänstgjort å nämnda linjer. Tjänstgöringen skall anses hava fortgått i en följd, även om den avbrutits för tjänstgöring å annan ort vid statens järnvägar tillhörande kallortsklass II—IV, dock att tid för dylikt avbrott icke må medräknas.

Anm. 1. Ovanstående bestämmelse är icke avsedd att tillämpas vid tvångstransport, och medför sådan transport ej heller förlust av rätt till tjänståldersberäkning enligt denna bestämmelse vid första efter tvångstransporten ifrågakommande frivilliga transport.

Anm 2 Tillbakaflyttat anställnings- resp. befordringsdatum — vilket i fråga om anställningsdatum må infalla även före fyllda 17 år — tillämpas i här avsedda fall endast vid prövning av frågan om, i vilken ordning transport skall förekomma, och förfaller alltså, sedan frågan om transporten avgjorts.

I och för *befordran* från ordinarie befattning till tjänst i högre lönegrad äger tjänsteman, oavsett var han är placerad, få sitt anställnings- resp. befordringsdatum tillbakaflyttat så mycket som motsvarar 25 % av den tid, varunder han *före den 1 juli 1946* såsom ordinarie i innehavande befattning eller annan befattning i samma lönegrad varit placerad å linjer norr om geografiska polcirkeln. Dylik tillbakaflyttning må tillämpas även då det gäller ett ledigt vikariatslöneförordnande i högre befattning.

Anm. 1. För tjänsteman, som automatiskt uppflyttats i högre befattning i samband med tjänstens höjning i lönegrad, må tjänsten i den lägre lönegraden i här förevarande hänseende jämställas med tjänsten i den högre lönegraden, d. v. s. den innehavande befattningen. Stationering norr om geografiska polcirkeln före den 1 juli 1946 i den lägre befattningen skall som följd härav, utan hinder av löneuppflyttningen, medföra rätt till tillbakaflyttning av befordringsdatum för berörd befattning. Om ex. en kontorist vid trafikavdelningen, som innehaft sin befattning i Ca 12 sedan 1/7 40 med placering 2 år före 1/7 46 norr om polcirkeln och som den 1/7 48 uppflyttats i Ca 13, från sistnämnda befattning söker befordran eller vikariatslöneförordnande, äger han få sitt befordringsdatum som kontorist i Ca 12 tillbakaflyttat till den 1/1 40. Hans befordringsdatum som kontorist i Ca 13 förblir däremot oförändrat 1/7 48.

Anm. 2. I fall, där tjänsteman ägt tillgodoräkna tid norr om geografiska polcirkeln för erhållande av vikariatslöneförordnande å befattning, som enligt gällande normer i art. 43 *ledigangives*, och således icke får räkna datum för tillträdande av förordnandet som befordringsdatum (jfr mom. 10, anm.) må tiden norr om polcirkeln räknas honom till godo, även då han från dylikt förordnande söker motsvarande ordinarie befattning.

Bestämmelsernas ikraftträdande.

Ovanstående bestämmelser skola träda i kraft den 1 januari 1949. Fr. o. m. nämnda tidpunkt skola — i den mån ej annat framgår av efterföljande övergångsbestämmelser — tidigare föreskrifter om tjänståldersberäkning upphöra att tillämpas.

Övergångsbestämmelser.

Övergångsbestämmelser.

I. Tjänstemän i lönegraderna Ca 10—18 må — där ej är fråga om sökande eller bestridande av tjänst som ritare, kontors- eller stationsskrivare eller befattning i lönegrad Ca eller Ce 21 och högre — tills vidare under en övergångstid av *ett år* bibehållas vid den inbördes ordning i tjänståldershänseende, som följer av tjänstålderstalet pr den 31 december 1948, i förekommande fall ökat med det tal, som motsvarar fullgjord tjänstetid mellan 17 och 18 års ålder (jfr dock nedan under II), och justerat med hänsyn till i tabellen i bil. 2: III införda ändringar och tillägg. Efterhand som dylik tjänsteman — den 1 januari 1949 eller senare — erhåller kursdatum resp. (nytt) befordringsdatum, skall han utbrytas ur nämnda ordning och anses hava helt övergått till de nya bestämmelserna. Tjänstemän, vilkas kursdatum resp. senaste befordringsdatum grundas på förhållandena den 31 december 1948, skola i tjänståldershänseende stå före tjänstemän, vilka erhålla kursdatum resp. befordringsdatum i motsvarande tjänst den 1 januari 1949 och senare.

Giltighetstiden av förestående övergångsstadganden kan komma att förlängas, i den mån erfarenheten skulle tala för en sådan utsträckning av övergångstiden.

Anm. Efter förhandlingar med berörda personalorganisationer har bestämts, att övergångsbestämmelse I skall gälla jämväl under år 1950 för tjänstemän i lönegraderna Ca 11—18 samt för maskinbiträden i åkande tjänst vid smalspårslinjer. Möjlighet har samtidigt lämnats öppen för ytterligare förlängning av giltighetstiden. I fråga om tjänstemän i lönegrad Ca 10, utom förenämnda maskinbiträden, har övergångsbestämmelsen definitivt upphört att gälla med utgången av år 1949.

II. För lokpersonal, som den 31 december 1948 innehar någon av befattningarna lokförare, motorvagnsförare, lokeldare eller — vid smalspårslinjer — maskinbiträde i åkande tjänst, skall hänsyn icke tagas till eventuell tjänstetid mellan 17 och 18 års ålder, vare sig vid fixerande av tjänstålderstalet pr den 31 december 1948 eller fastställande av anställningsdatum i förekommande fall enligt de nya bestämmelserna.

Förordsfullmäktige.

Fullmäktig-institutionens ändamål.

47. Då fråga är om befordran till eller vikariatslöneförordnande å befattning inom någon av de personalgrupper, som omförmälas i art. 48: 1, ävensom vid uttagning till utbildningskurs för sådan befattning, skall, för att bedömandet må ske så rättvist och allsidigt som möjligt, vederbörande befälsperson, innan han avgiver förord för tillsättande av befattning eller förordnande resp. deltagande i kurs, inhämta personalens uppfattning rörande de aspirerande personerna genom särskilda av tjänstemännen, på sätt här nedan sägs, valda fullmäktige, benämnda *förordsfullmäktige.*

Före meddelandet av beslut eller avgivande av förslag, som berör personal inom någon av de i artikel 48 angivna personalgrupperna, skall förordsfullmäktiges yttrande inhämtas jämväl i ärenden rörande:

a) tvångsförflyttning,

b) förflyttning på ansökan i samma befattning, då flera befattningshavare gjort ansökan om samma förflyttning,

c) uttagning av tjänstemän för utbildning till högre befattning, även då utbildningen äger rum på annat sätt än genom anordnande av utbildningskurs, samt

d) bestraffning i de fall, som avses i arbetsordning för distriktsbefälet.

I frågor angående meddelande av vikariatsförordnande å högre befattning erfordras icke förordsfullmäktiges hörande.

Val av fullmäktige.

48: 1. För en var av nedan angivna grupper av befattningshavare å styrelsens *biljett- och blankettkontor, statistiska kontor* och *kontrollkontor* skola finnas gemensamt för dessa tre kontor en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne, nämligen

för kontorsbiträden och kanslibiträden
» expeditionsvakter, förrådsvakter, stationskarlar och trafikbiträden
» förrådsförmän, förste expeditionsvakter, kontorister, förste kontorister
» kansliskrivare
» förste kansliskrivare.

Å varje *sektion* — utom 37 driftsektionen, för vilken gälla särskilda föreskrifter — skola beträffande envar av nedan angivna grupper av befattningshavare vid sektionen finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne, nämligen

vid banavdelningen

a) *personal utom vid elektro-, signal- och telesektioner*
för banvakter och expeditionsvakter
» banbiträden
» reparatörer och förste reparatörer
» banförmän
» banmästare och överbanmästare
b) *personal vid elektrosektion*
för banvakter och banbiträden
» reparatörer
c) *personal vid signalsektion*
för banvakter och banbiträden
» reparatörer
» förste reparatörer och ledningsförmän
» ledningsmästare

d) *personal vid telesektion*
för banvakter och banbiträden
» reparatörer
» förste reparatörer och ledningsförmän
» ledningsmästare

vid maskinavdelningen

för expeditionsvakter och stationskarlar
» lokbiträden och lokförare i Ca 15
» lokförare i Ca 17

vid maskin- och trafikavdelningarna

för maskinbiträden
» lokomotorförare
» reparatörer
» förste reparatörer
» rälsbussförare och motorvagnsförare
» förrådsförmän, stallförmän, vagnförmän och verkstadsförmän

vid trafikavdelningen

för stationskarlar
» trafikbiträden
» stationsförmän
» konduktörer
» kontorister
» förste kontorister
» kansliskrivare
» förste kansliskrivare
» tågmästare
» stationsmästare

Då inom en sektion antalet befattningshavare i någon grupp understiger 6, sammanslås enligt distriktschefens bestämmande dylik grupp med motsvarande grupp inom annan sektion eller, om erforderligt, annan avdelning vid distriktet.

Val av förordsfullmäktige vid *37 driftsektionen* skall ske dels avdelningsvis, dels gemensamt för sektionen enligt gruppindelning, som fastställes av distriktschefen vid I distriktet.

Vid *tågfärjorna* skola för envar av nedan angivna grupper av befattningshavare finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne, nämligen

för matroser
» eldare
» rorgängare, timmermän och båtsmän
» maskinvakter och motormän
» förste motormän och maskinskötare.

Å varje *distrikt* skola beträffande envar av nedannämnda grupper av befattningshavare vid distriktet (I distriktet utom 37 driftsektionen) finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne, nämligen

för kontorsbiträden och kanslibiträden
» trädgårdsmästare och förste trädgårdsmästare
» bangårdsmästare och förste bangårdsmästare
» förste reparatörer och ledningsförmän vid elektrosektioner
» ledningsmästare vid elektrosektioner
» vagnmästare, verkstadsmästare och lokmästare.

Inom de båda grupperna förste reparatörer och ledningsförmän samt ledningsmästare skall val ske gemensamt för I och VIII distrikten. Valförsändelserna adresseras till Distriktskansliet, Stockholm.

För *å distriktskansli samt vid ban- och maskinavdelningarna* placerade
kontorister och förste kontorister
kansliskrivare och förste kansliskrivare
skola inom varje distrikt för vardera gruppen finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne. Valförsändelserna adresseras till resp distriktskansli.

För berörda personalgrupper i övrigt å *distriktskanslierna* skola särskilda förordsfullmäktige icke finnas, utan skola nämnda personalgrupper sammanslås med de motsvarande grupper av befattningshavare vid trafikavdelningen (eller vid annan avdelning, om motsvarighet ej finnes), som distriktschef bestämmer.

För varje *förrådsområde* skola för envar av nedan angivna grupper befattningshavare finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne, nämligen
för kontorsbiträden, expeditionsvakter, förrådsvakter, kanslibiträden, maskinbiträden och trafikbiträden,
för förrådsförmän och förrådsmästare
» kontorister, förste kontorister och förste kansliskrivare.

Å varje *huvudverkstad* med tillhörande filialverkstäder skall gemensamt för kontorsbiträden, expeditionsvakter, kanslibiträden, kontorister, förste kontorister och förste kansliskrivare finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne.

2. Förordsfullmäktig och suppleanter utses för två kalenderår genom val. Valberättigad är endast *ordinarie* innehavare av befattning, beträffande vilken fullmäktig skall utses. Har sådan befattningshavare förordnande att inneha högre extra ordinarie tjänst (ej vikariatslöneförordnande) inom annan grupp, för vilken förordsfullmäktige må finnas, skall han dock anses tillhöra den högre gruppen.

För valbarhet inom viss grupp av befattningshavare fordras att vara valberättigad inom samma grupp.

Valet förrättas med slutna sedlar, som inläggas i kuvert, försedda med de väljandes bevittnade namnteckningar.

Å valsedeln skall å därför avsedd plats angivas vem som önskas vald till fullmäktig och därunder i ordning vilka som önskas valda till förste resp andre suppleant.

Anm. För ordinarie befattningshavare, som enligt första stycket ovan är valbar resp valberättigad i en mot innehavd extra ordinarie tjänst svarande högre personalgrupp, skall å valsedel resp valkuvert angivas såväl den extra ordinarie som (inom parentes) den ordinarie tjänsten, t ex Eo rpr(bv).

Särskilda för ändamålet avsedda blanketter, nämligen en till valsedel och en till kuvert, skola genom resp. byrådirektören å kontrollkontoret, sektionsföreståndare, distriktschef, förrådsintendent och föreståndare för huvudverkstad tillställas en var valberättigad. De kuverterade valsedlarna skola i tjänsteväg insändas till dessa tjänstemän. I de fall, då val av förordsfullmäktige skall ske gemensamt för maskin- och trafikavdelningarna, skola valsedlarna insändas till vederbörande maskinsektionsföreståndare. Sedan den angivne mottagaren genom granskning av påskriften å kuverten förvissat sig om, att de som röstat äro valberättigade, har vederbörande att i närvaro av två tillkallade vittnen och med biträde av dem öppna kuverten samt sammanräkna rös-

terna. Härvid räknas avgivna röster å resp. fullmäktig, förste suppleant och andre suppleant var för sig.

De, som vid sammanräkningen erhållit högsta röstetalet till de olika posterna, skola anses valda till resp. fullmäktig, förste suppleant och andre suppleant. Vid lika röstetal för två eller flera avgöres genom lottning, vem som skall anses vald till ifrågavarande post.

3. Vid röstsammanräkningen skall föras protokoll. I protokollet skall angivas antalet avgivna röster och fördelningen därav på de olika kandidaterna.

De avgivna valsedlarna skola omedelbart efter företagen röstsammanräkning tillvaratagas och förvaras på ett betryggande sätt.

Skulle vid röstsammanräkningen visa sig, att mer än hälften av samtliga avgivna röster av formella skäl måste kasseras, skall nytt val äga rum.

4. Genom de i mom. 2 nämnda befälspersonernas försorg skall den, som valts till fullmäktig eller suppleant, underrättas därom. Utgången av val inför distriktschefen skall ock av denne meddelas underlydande sektionsbefäl.

5. Val av förordsfullmäktige och suppleanter förrättas under varje november månad närmast före utgången av den tvåårsperiod, för vilken val förut skett (således under november månad 1942, 1944 o. s. v.). De kuverterade valsedlarna skola vara avlämnade å sådan tid, att de äro dem, som verkställa sammanräkningen, tillhanda senast den 25 november.

6. Varder fullmäktig eller suppleant konstituerad till befattning inom annan grupp än den, han vid valet tillhörde, eller har han genom förflyttning kommit att tillhöra annat valområde, skall han anses hava avgått från uppdraget såsom fullmäktig eller suppleant.

Anm. Vad sålunda stadgats gäller jämväl den, som i samband med erhållet vikariatslöneförordnande förflyttats till ort tillhörande annat valområde än det, inom vilket han valts till förordsfullmäktig. Beträffande den som, utan att samtidigt hava blivit förflyttad utom det egna valområdet, erhållit vikariatslöneförordnande å befattning inom annan grupp än den, han vid valet tillhörde, möter intet hinder att han fortfarande fungerar som förordsfullmäktig för den befattningsgrupp, som valt honom, därest tjänstemannen så önskar och särskilda olägenheter icke äro förbundna med att han kallas till förordsfullmäktigsammanträde. Gäller frågan en suppleant för förordsfullmäktig, bör dock annan suppleant kallas, om sådan finnes och har lättare att inställa sig å sammanträdesorten.

7. Skulle såväl fullmäktig som dennes båda suppleanter vara förhindrade att avgiva eller deltaga i avgivandet av yttrande med avseende å tillsättande av viss befattning på grund därav, att de själva äro sökande till samma befattning, eller saknas under löpande valperiod av annan anledning, såsom vederbörandes förflyttning från valområdet, giltigt förfall eller dylikt, i visst ärende såväl förordsfullmäktig som suppleant för denne, äger byrådirektören å kontrollkontoret, sektionsföreståndaren, distriktschefen, förrådsintendenten eller verkstadsföreståndaren att i varje särskilt fall tillkalla annan valbar person att för tillfället fungera som förordsfullmäktig.

Huvudregel för fullmäktiges hörande.

49. I fråga om hörandet av förordsfullmäktige skall såsom huvudregel gälla, att i varje befordringsärende, varom i art. 50 och 51 här nedan sägs, skola höras dels förordsfullmäktigen för den grupp av tjänster, till vilken den lediga befattningen hör, dels förordsfullmäktigen för den lägre grupp, från vilken befordran i regel skall ske.

Samma regel gäller även ifråga om uttagning till utbildningskurs.

I andra ärenden höres förordsfullmäktigen för den grupp av tjänster, till vilken den tjänsteman hör, som av beslutet eller förslaget omedelbart beröres.

Fullmäktiges hörande vid tillsättande av ledigförklarad eller ledigangiven befattning.

50. Därest fråga är om tillsättande av *ledigförklarad eller ledigangiven befattning* vid distrikt, skall vederbörande föreståndare för sektion före avgivande av yttrande över sökandena till befattningen resp. före uppgörande av förslag till befattningens tillsättande höra förordsfullmäktige för sektionen och för sådant ändamål till sammanträde inför sig å viss tid och plats kalla förordsfullmäktige inom den egna sektionen för dels den grupp av tjänster, till vilken den lediga befattningen hör, dels förordsfullmäktige för de grupper, bland vilka sökandena förekomma. Om person från annan sektion är sökande, skall, innan yttrande över hans ansökan avgives av föreståndaren för den sektion, till vilken dylik sökande hör, där befintliga förordsfullmäktige för sektion för berörda grupper höras. Förordsfullmäktiges yttrande må, där så lämpligen kan ske och under förutsättning av vederbörande fullmäktiges samtycke, inhämtas även skriftligen eller i brådskande fall pr telefon. För det fall att förordsfullmäktig för avdelning har att yttra sig om flera tjänstemän, tillhörande olika sektioner inom samma distrikt, vilka söka en och samma befattning vid annat distrikt, skall yttrandet inhämtas genom distriktschefens försorg.

Deltagande i sammanträde, som här avses, skall räknas såsom tjänstgöring.

Senast sex dagar före sammanträdet skola namnen å sökandena till den lediga befattningen delgivas vederbörande förordsfullmäktige.

Vid sammanträdet skall sektionsföreståndaren delgiva förordsfullmäktige samtliga honom tillhandakomna handlingar rörande de sökande samt därvid redogöra för de sökandes meriter i avseende å förtjänst och skicklighet och huru han enligt föreliggande handlingar och av honom kända förhållanden preliminärt tänkt sig ordningen mellan de sökande. Under härefter hållen överläggning äga de deltagande att framhålla sin uppfattning om de sökande till den ifrågakommande befattningen samt att angiva på vad sätt förordet enligt fullmäktiges mening borde avgivas med hänsyn till de sökandes ådagalagda erfarenhet, kunnighet och skicklighet i facket, personliga befälsegenskaper samt i främsta rummet lämplighet för den sökta befattningen.

Anm. Då fråga är om befordran eller beordring till utbildningskurs av vid trafikavdelningen redovisad tjänstehavare, som har eller i den högre befattningen eller efter utbildningen ifråga kan komma att omhänderhava arbeten, vilkas övervakande i viss utsträckning påvilar maskinsektionsföreståndaren, skall jämväl denne deltaga i ärendets handläggning.

Efter överläggningens slut meddelar sektionsföreståndaren fullmäktige innehållet i det yttrande, som han efter den sålunda förda diskussionen kommer att avgiva i ärendet. Därest av fullmäktige vidhålles en från sektionsföreståndarens avvikande mening, skall till protokollet, som av de deltagande undertecknas, anteckning härom ske med angivande av de skäl, som enligt fullmäktiges mening bort ur tjänstens synpunkt föranleda till ändring av sektionsföreståndarens utlåtande. Sektionsföreståndaren äger emellertid ensam beslutanderätt. Därest skiljaktig mening ej förekommer, skall anteckning härom göras i protokollet.

Därest samma tjänstemän, rörande vilka förordsfullmäktiges yttrande inom en tidrymd av ett år tillbaka inhämtats, ånyo samtidigt söka enahanda befattning och inga särskilda omständigheter mellankommit, erfordras icke nytt yttrande från förordsfullmäktige, utan må avskrift av det tidigare protokollet bifogas. Härom skola fullmäktige underrättas.

Därest endast en sökande till ledig befattning anmält sig, erfordras ej sammanträde, varom nu är nämnt, utan må i dylika fall vederbörande befälsperson före tillsättandet skriftligen eller i brådskande fall telegrafiskt inhämta förordsfullmäktiges yttrande.

På särskild, för varje gång gjord motiverad framställning av förordsfullmäktig må sektionsbefälet resp. distriktschefen kunna, där vederbörandes tjänst ej härför lägger hinder i vägen, bereda förordsfullmäktig tillfälle att i denna sin egenskap och därvid utan avdrag å avlöningen, men utan åtnjutande av dagtraktamente företaga resor till aspirants placeringsort för att om honom söka inhämta närmare upplysningar.

Vad i denna artikel säges, gäller i tillämpliga delar styrelsens biljett- och blankettkontor, statistiska kontor och kontrollkontor, ävensom huvudverkstad och förrådsavdelning.

51: 1. Då tjänstemannabefattning, vilken enligt gällande bestämmelser ej ledigförklaras eller ledigangives, skall tillsättas annorledes än genom förflyttning, skall sektionsföreståndaren å den sektion, till vilken befattningen hör, avgiva förslag rörande befattningens tillsättande. Beträffande befattning vid statistiska kontoret skall dylikt förslag avgivas av föreståndaren samt ifråga om befattning vid huvudverkstad av verkstadsföreståndaren och vid förrådsavdelningen av förrådsintendenten.

Fullmäktiges hörande vid tillsättande av annan befattning.

2. Före avgivandet av nämnda förslag skola respektive föreståndare eller förrådsintendent till sammanträde kalla förordsfullmäktige på sätt i art. 50 bestämts. Senast 6 dagar före sammanträdet skola vederbörande förordsfullmäktige delgivas namnen å de tjänstemän, som anses kunna ifrågakomma till den lediga befattningen.

Vid sammanträdet skall den sammankallande befälspersonen preliminärt, såsom under art. 50 angivits, delgiva förordsfullmäktige sin uppfattning rörande ordningen bland de sökande. Förordsfullmäktige äga dock rätt att till viss tjänst föreslå även annan person än sådan, vars lämplighet den sammankallande befälspersonen ansett böra komma under övervägande vid sammanträdet.

I övrigt gäller i alla tillämpliga delar vad under art. 50 föreskrivits.

3. Beträffande tillsättande av nu ifrågavarande befattning vid biljett- och blankettkontoret och kontrollkontoret skall kontorsföreståndaren, före ärendets föredragning i styrelsen, inhämta förordsfullmäktiges yttrande på sätt, som i mom. 2 angives.

Förslag till vederbörande myndighet.

52. Det förslag, som av vederbörande föreståndare för kontor, sektion, huvudverkstad eller av förrådsintendent upprättats rörande befattningars tillsättande skall vid insändandet till vederbörande myndighet åtföljas av, förutom vederbörliga personalhandlingar, det protokoll, som vid sammanträdet med förordsfullmäktige förts, resp. fullmäktiges skriftliga eller telegrafiska yttrande.

Fullmäktiges hörande vid uttagning till utbildningskurser.

53. Då undervisningskurs skall anordnas för utbildning till banmästare, stationsförman, konduktör och kontorist vid trafikavdelningen eller vid de i art. 48 angivna kontoren, har vederbörande föreståndare för sektion eller kontor, för så vitt ansökan om deltagande i kursen inkommit från honom underlydande personal att, efter förordsfullmäktiges hörande, till vederbörlig myndighet avgiva förslag till deltagare. Vad beträffar förslag till deltagare i kurs för utbildning till maskinbiträde å elektrolok, lokomotor- eller rälsbussförare erfordras fullmäktiges hörande blott i tveksamma fall. Deltagare i utbildningskurs för lokpersonal i övrigt utses av styrelsen utan förordsfullmäktiges hörande.

Yttrandet skall upptaga de föreslagna deltagarna i den ordning, i vilken de anses böra ifrågakomma.

Vid avgivande av förslag till deltagare i undervisningskurs inhämtas förordsfullmäktiges yttrande ej blott från de grupper, sökandena tillhöra, utan även från de grupper, dit befordran genom utbildningen avses. I fråga om konduktörskurs skall jämväl förordsfullmäktige för tågmästaregruppen höras.

Angående hörande av förordsfullmäktige i ärende, som nu avses, skall i övrigt i alla tillämpliga delar gälla vad i art. 50, 51 och 52 här ovan föreskrivits, med iakttagande att förordsfullmäktig jämväl skall äga att yttra sig angående den ordning, vari deltagarna enligt hans mening böra ifrågakomma.

Föreståndare för sektion eller kontor har att tillse, att förordsfullmäktig erhåller förteckning över resp. personal inom sektionen och kontoret, som genomgått undervisningskurs, jämte efter hand meddelande om dem, som genom befordran avgått och efter genomgången kurs tillkommit.

Förflyttning från V distriktet.

Förflyttning från V distriktet.

54: 1. En var vid V distriktet anställd ordinarie tjänsteman inom lönegraderna Ca 5—16 — utom stationsmästare, kansliskrivare, kopist, förste kansliskrivare och lokförare — som inom distriktet med goda

vitsord tjänstgjort under en tid av, vad angår banbiträde i sträckvaktstjänst och banvakt, minst 7 år och, vad angår annan tjänsteman, minst 12 år i en följd — däri inräknat jämväl tid i icke ordinarie tjänst — må efter insändande i här nedan angiven ordning av ansökning om transport från V distriktet till sydligare distrikt komma i åtanke, på sätt nedan närmare angives, vid tillsättande av sådant distrikt tillhörig befattning av samma slag, som tjänstemannen i fråga innehar.

För personal å linjer norr om geografiska polcirkeln utgör den minimitid, som fordras för att ifrågakomma till förflyttning till sydligare distrikt, för banbiträde i sträckvaktstjänst och banvakt allenast 5 och för annan berättigad tjänsteman allenast 8 år, varav dock de senaste 4 resp. 6 årens tjänstgöring skall hava varit förlagd till nämnda linje.

För reparatörer, banbiträden och banvakter (ledningsvakter) vid transformator- och omformarstationer å V distriktet fordras för överflyttning till tjänst vid sydligare distrikt, att vederbörande av ovan angivna minimitider som regel tjänstgjort minst 3 år vid ledningsavdelningen å V distriktet. Reparatör och banbiträde skall dock — för att kunna ifrågakomma — av dessa 3 år hava tjänstgjort i regel minst 2 år i innehavande befattning vid nämnda ledningsavdelning.

Anm. Ang. transport av lokförare och stationsskrivare se nedan mom 9 resp. 10.

2. Tjänsteman, som uppfyller förenämnda villkor och som annorledes än genom tjänstebyte önskar bliva förflyttad till sydligare distrikt, äger att till distriktschefen vid V distriktet i tjänsteväg före den 15 augusti insända till denne ställd, av tjänsteförteckning (bl. nr 49) åtföljd ansökan om sådan transport.

3. Distriktschefen vid V distriktet skall före augusti månads utgång till övriga distriktschefer översända specificerad uppgift å de tjänstehavare inom olika tjänstekategorier, som sökt transport och vilkas ansökningar kunnat tillstyrkas. Denna uppgift bör om möjligt kompletteras med upplysningar om de sökande, t. ex. beträffande kontorist om han är tågklarerarkunnig, speciellt kunnig i bokföring e. d., beträffande reparatör hans yrkesgren o. s. v.

4. Med ledning av dessa uppgifter meddela distriktscheferna å de sydliga distrikten till distriktschefen vid V distriktet de transportmöjligheter inom olika tjänstekategorier, som föreligga.

5. Efter förhandlingar direkt mellan vederbörande distriktschefer meddelar distriktschefen vid V distriktet snarast möjligt besked om de transporter, som skola verkställas, med angivande av placeringsort och tidpunkt för förflyttningen. Dessa beslut delgivas genom avskrift styrelsens drifttjänstbyrå.

6. Uppstår vid ärendets behandling av distriktschefen vid V distriktet fråga om företrädesrätt för en sökande framför en annan, bör distriktschefen vid sådan frågas avgörande taga hänsyn till, förutom gott vitsord och tjänstålder, även andra på frågan inverkande omständigheter såsom föregående tjänstgöring vid sydligare distrikt, hälsoskäl eller andra ömmande omständigheter.

7. Ovan angivna grunder för förflyttning till sydligare distrikt äro, enligt distriktschefens vid V distriktet närmare bestämmelser i ämnet, tillämpliga jämväl i fråga om förflyttning inom distriktet av den personal, varom här är fråga.

8. Vad här ovan är stadgat gäller i tillämpliga delar beträffande personal vid huvudverkstaden Notviken—Boden samt vid förrådsavdelningen i Luleå, Boden och Notviken.

9. Därest utan åsidosättande av SJ intressen så kan ske, skall i genomsnitt var sjunde av de vid I—IV och VI—VII distrikten uppkommande och för tillsättande avsedda lokförarvakanserna reserveras för transportsökande lokförare från V distriktet.

För att kunna ifrågakomma till erhållande av sådan transport skall vederbörande med goda vitsord hava tjänstgjort vid V distriktet under en tid av minst 10 år i en följd — däri inberäknat jämväl tid i icke ordinarie tjänst. Lokförare stationerad å linjer norr om geografiska polcirkeln må dock, även om han icke fyller nämnda fordran, ifrågakomma till transport efter att hava varit stationerad å sådan linje under minst 6 år i en följd.

Ansökningar om transport skola ingivas i art. 43: 5 angiven ordning.

10. Stationsskrivare å V distriktet, som önskar erhålla förflyttning till sydligare distrikt, må — sedan han med goda vitsord tjänstgjort å förstnämnda distrikt under en tid av minst 5 år i en följd, däri inräknad jämväl tid i icke ordinarie tjänst — ifrågakomma till sådan förflyttning i samband med de årligen återkommande utnämningarna till ordinarie stationsskrivare, varvid han har att ingiva transportansökan i vanlig ordning, sedan ledigförklarande ägt rum.

Meddelande av förordnanden.

Vikariats-förordnande.

55: 1. Såsom allmän regel skall gälla, att vikariatsförordnande å högre befattning må meddelas endast, då det för arbetets behöriga gång är erforderligt, att samtliga eller den huvudsakligaste delen av de med befattningen förenade göromålen övertagas av tjänsteman i lägre lönegrad. Särskild vikarie skall sålunda icke förordnas, därest de göromål, som åligga innehavaren av den högre befattningen, kunna uppskjutas eller uppdelas på andra befattningshavare i samma eller högre lönegrad. Jfr K. Maj:ts cirkulär ang. begränsning av vikariatsförordnanden m. m., intaget i bilaga 8, avd. I. I övrigt skall i förevarande hänseende gälla följande.

Anm. 1. Tjänsteman, som icke uppnått godkända resultat i psykologiska prov (t. ex. banarbetare) eller tjänsteman, som på grund av för hög levnadsålder icke lämpligen kan uttagas till utbildningskurs och ej heller fyller fordringarna för erhållande av dispens från eljest föreskriven kurs, må endast i undantagsfall och i vart fall icke under längre perioder förrätta tjänst i sådan befattning, till vilken vederbörande på grund av angivna förhållanden icke har möjlighet att vinna befordran.

Anm. 2. Motorvagnsförare skall ej, så länge tjänstgöring i dylik befattning kan beredas honom, ifrågakomma till lokförarvikariat utan skall kvarstå i sin tjänst, tills han befordras till lokförare.

2. För varje å turlista upptagen tjänstetur för befattningshavare i befordrad grad skall angivas, huruvida vikariatsförordnande skall utfärdas under dennes frånvaro på grund av semester, tjänstledighet eller tjänsteresa utanför arbetsområdet eller vid vikariat å högre befattning.

Då turlista uppgöres, skall därför prövas, huruvida vederbörande befattningshavare åliggande arbetsuppgifter vid hans *frånvaro* ovillkorligen måste helt eller till övervägande del fullgöras av tjänsteman i lägre grad. Är så förhållandet, skall å turlistan antecknas:

»Förordnande vid frånvaro» (Fvf),

varvid, därest förordnande icke är erforderligt vid endast en dags frånvaro, även angives det lägsta antal dagar, som frånvaron måste omfatta för att förordnande å befattningen skall utfärdas.

Vidare skall prövas, huruvida befattningshavare, som beräknas att vid förfall erhålla *vikariat* å högre tjänst, åtminstone under viss tid kan fullgöra även det väsentliga av den egna befattningens arbetsuppgifter. Allt efter föreliggande omständigheter antecknas å turlistan:

»Förordnande vid vikariat om minst ..... dag...» (Fvv ..... dag...),
»Egen befattning upprätthålles t. v. även vid vikariat» (Ej fvv) eller
»Förordnande vid vikariat utfärdas från fall till fall» (Fff).

Beträffande tågpersonal äro ovanstående anteckningar å turlistorna icke erforderliga.

För varje tjänsteställe i drifttjänst skall, då turlista uppgöres, prövas och å turlistan angivas vilka befattningar i befordrad grad, som erfordras för tjänsten under *sön- och helgdagar*. Hänsyn skall härvid tagas till arbetets omfattning och art under endast dessa dagar och tjänstegraden bedömas efter samma grunder, som i allmänhet äro gällande. Alternativa befattningar, t. ex. stationsförman eller trafikbiträde, må icke angivas utan skall, då arbetet är av den art, att detsamma bör utföras av trafikbiträde, angivas endast trafikbiträde, även om arbetet varannan sön- eller helgdag fullgöres av stationsförman. Därest å turlistan för sön- och helgdagar sålunda angiven befattning uppehålles av tjänsteman i lägre grad, må förordnande för honom utfärdas.

Anm. Därest viss tjänsteman har förordnande å en och samma högre befattning såväl under dag närmast före som dag närmast efter sön- och helgdag, anses förordnandet omfatta även sön- och helgdagen, och vikariatsersättning utgår sålunda även för denna dag. Om däremot tjänstemannen på ömse sidor om sön- och helgdagen har två skilda förordnanden — t. ex. å stationsförmansbefattning i växlingstjänst resp. stationsförmansbefattning i ställverkstjänst eller å kontorist- resp. trafikbiträdesbefattning — må förordnande meddelas för sön- och helgdagen endast om tjänstgöring då fullgöres i å turlistan angiven högre befattning.

3. Sedan sålunda i enlighet med föreskrifterna i punkt 2 här ovan på förhand av vederbörande sektionsföreståndare, verkstadsföreståndare eller förrådsintendent bestämts, i vilka fall förordnande för tjänsteman i lägre grad må utfärdas, behöver framställning härom icke göras för varje gång.

4. Då på viss tur ankommande göromål kunna tillsvidare eller under viss tid anstå eller uppdragas åt tjänsteman i samma eller högre lönegrad än den, till vilken den ordinarie tjänsteutövaren är hänförd, skall platsbefälet — oavsett vad som i fråga om förordnande finnes angivet å gällande turlista — härom göra anmälan till vederbörande sektionsföreståndare, som därefter meddelar beslut i det föreliggande fallet. Beträffande verkstäder och förråd ankommer det på verkstadsföreståndaren resp. förrådsintendenten att besluta härutinnan.

5. I de fall, då befattningshavares tjänstgöring icke regleras genom turlista, skall ändock på förhand bestämmas och å särskild vikariatslista angivas, huruvida förordnande må utfärdas vid hans frånvaro från tjänsten på grund av semester, tjänstledighet eller tjänsteresa utanför arbetsområdet eller på grund av vikariat i högre befattning, varvid ovanstående föreskrifter i tillämpliga delar skola vara gällande.

6. Därest förhållandena i visst fall äro sådana, att tveksamhet råder huruvida vikariatsförordnande bör meddelas, skall frågan härom hänskjutas till vederbörande distriktschef eller till verkstads- resp. förrådsdirektören och i sista hand underställas styrelsen.

7. För varje å byrå eller kontor i styrelsen befintlig befattning i befordrad tjänst skall bestämmas, huruvida vikariatsförordnande må utfärdas under olika förhållanden. För ernående av enhetlighet härutinnan skola för varje byrå eller kontor enligt punkt 5 uppgjorda vikariatslistor granskas av byråchefen å kanslibyrån.

8. Vikarie för stationsföreståndare bör tillbeordras endast då för befattningen lämplig vikarie icke finnes vid stationen ifråga eller då behov föreligger att för dylik tjänst utbilda och pröva tjänsteman, som har erforderlig kompetens och inom rimlig tid kan väntas erhålla be-

fordran till stationsföreståndare eller som eljest för sin tjänstgöring vid SJ är i behov av vidgad kännedom om en stationsföreståndares arbetsuppgifter.

Tillbeordring för utbildning, utan att detta påkallas av brist på lämplig vikarie å stationen, skall företrädesvis ifrågakomma vid längre vikariat (minst två veckor) och i synnerhet då tillbeordring av personal i vart fall erfordras vid stationsföreståndarens frånvaro.

9. Styrelsen har för de olika avdelningarnas vidkommande utfärdat normer att tjäna till ledning vid den prövning, som enligt punkterna 2 och 5 här ovan skall företagas, då fråga är om meddelande av vikariatsförordnande. Dessa normer återfinnas i bilaga 8, avd. II.

Andra förordnanden.

56. Då fråga är om förordnande för tjänsteman att — under period av högtrafik eller eljest, då omständigheterna så påfordra — bestrida göromål, vilka eljest ankomma på tjänsteman inom högre lönegrad, skola följande bestämmelser gälla.

a) Förordnande av högst tre månaders varaktighet må, då fråga är om tjänst i högst 18 lönegraden, meddelas av sektionsföreståndare. Finnes grundad anledning antaga, att dylikt förordnande kan behöva förlängas utöver tre månader, skall dock frågan på en gång hänskjutas till distriktschefens prövning enligt b). Avskrift av sektionsföreståndares beslut om här avsett förordnande skall insändas till distriktschefen.

b) Förordnande av högst sex månaders varaktighet må, då fråga är om tjänst i högst 18 lönegraden, och av högst en månads varaktighet, då fråga är om tjänst i högre lönegrad, meddelas av distriktschefen. I förekommande fall skall enligt a) lämnat förordnande inräknas i nämnd sexmånadersperiod. Hålles för sannolikt, att förordnande kan behöva utsträckas utöver angivna sex månader resp. en månad, bör dock frågan omedelbart hänskjutas till styrelsens prövning. Avskrift av distriktschefens beslut om förordnanden av angivna slag skall insändas till drifttjänstbyrån.

c) Förordnande om högst en månad må meddelas av verkstadsföreståndare, förrådsintendent och arbetschef.

d) Frågor om förordnanden i övriga fall skola underställas styrelsens prövning.

Förestående inskränkningar skola dock icke gälla i fråga om förordnande att tjänstgöra såsom lokförare, tågmästare, konduktör, rälsbussförare, lokeldare, maskinbiträde å lok eller såsom förman för arbetslag vid banavdelningen.

Anm. Ang. begränsning av vikariatsförordnanden se bilaga 8, avd. I.

Uppgifter i tjänstledighetsansökningar.

Uppgifter i tjänstledighetsansökningar m. m.

57: 1. För beräkning av tjänstår i pensionshänseende bör i varje ifrågakommande ansökning om tjänstledighet orsaken till ledigheten uppgivas, på det att noggranna uppgifter i detta hänseende må kunna införas i sjuk- och tjänstledighetsjournalen (å tjänstledighetskortet).

2. Å ansökning rörande tjänstledighet skall av vederbörande tjänsteställe uppgivas det antal dagar eller månader, sökanden förut under året åtnjutit ledighet av olika slag.

3. I sammanhang med beviljande av ledighet för ändamål, som avses i statens allmänna avlöningsreglemente 28 § A I, punkterna 1, 3, 5 och 9—11, skall besked lämnas angående föreskrivet löneavdrag för att tjäna till ledning vid utanordnande av avlöning.

4. De föreskrivna uppgifterna i anmälan om fullgörande av värnplikt skola införas å vederbörligt tjänstledighetskort, eventuellt i vederbörlig tjänstledighetsjournal.

För verkstads- och förrådsarbetare skola motsvarande anteckningar föras å verkstads- resp. förrådsintendentskontoret.

I de till revisionskontoret ingående tjänstledighetsuppgifterna skall i förevarande avseende göras anteckning om anledningen till vederbörandes frånvaro.

Vad sålunda stadgats beträffande värnpliktiga skall i tillämpliga delar gälla jämväl för i statens järnvägars tjänst anställd militär reservpersonal i fråga om fullgörande av dem författningsenligt åliggande militär tjänstgöring.

Tjänstledighet för studier.

Tjänstledighet för studier för vinnande av ökad kompetens.

58: 1. Ansökning om tjänstledighet för studier för att vinna högre kompetens ställes till styrelsen och ingives till vederbörande distriktschef.

2. I ansökningen skall angivas:

a) examen, som sökanden avser att avlägga, eller, där särskild examen ej avses, beskaffenheten av de studier, som skola bedrivas och ändamålet med desamma;

b) tiden, event. i skilda perioder, för den sökta tjänstledigheten;

c) ort för studiernas bedrivande och den undervisning — enskild eller i allmän läroanstalt — sökanden ämnar förskaffa sig;

d) viss högre befattning inom verket, för vilken kompetens är avsedd vinnas.

3. Vid ansökningen skola fogas följande handlingar:

a) behörigen styrkt tjänsteförteckning;

b) intyg angående erhållen undervisning och avlagda examina både inom och utom verket;

c) intyg av kompetent person, att sökanden äger fallenhet för studier och att det är sannolikt, att han kan avlägga avsedd examen inom ifrågasatt tid;

d) intyg i övrigt, som sökanden kan vilja åberopa till stöd för framställningen.

I detta samband erinras, att de i punkt 5 här nedan angivna förutsättningar för erhållande av tjänstledighet för studier skola styrkas av vederbörande förman vid statens järnvägar, men att detta ej får ske medelst intyg av förman direkt till sökanden utan skall med noggrannhet närmare utredas genom den i nästföljande moment angivna förhandling mellan sektionsföreståndare och vederbörande förman.

4. Över inkommande ansökningar infordrar distriktschefen vederbörande sektionsföreståndares yttrande.

Sektionsföreståndaren skall grunda sitt yttrande såväl på vad vid muntlig förhandling mellan honom och vederbörande förman förekommit rörande de föreliggande framställningarna som ock på egna iakttagelser. Denna muntliga förhandling skall alltså i dessa ärenden ersätta eljest ifrågakommande skriftväxling.

5. För erhållande av tjänstledighet för studier gälla följande villkor:

a) sökanden skall hava ådagalagt framstående duglighet samt stort nit och intresse för tjänsten;

b) sökanden skall hava visat sig vara av en framåtsträvande och energisk natur;

c) sökanden skall, där han avser att förvärva kompetens till högre tjänst av visst slag, av befälet vitsordas i övrigt innehava sådana egenskaper, att han kan antagas komma att på ett förträffligt sätt bestrida dylik tjänst, därest han finge förvärva sig kompetens för densamma;

d) sökanden skall hava varit anställd i järnvägens tjänst under minst fem år.

För sökande, som undergått psykologiskt prov, skall undersökas, om resultatet av provet i de delar, det omfattat, motsvarar fordringarna för respektive högre tjänst, och uppgift härom lämnas styrelsen.

Beträffande sökande, som tillhör någon av lönegraderna Ca 9—18 vid trafikavdelningen, gäller, att han skall hava med särskilt goda vitsord — minst huvudbetyget med beröm godkänd — genomgått stadgad utbildningskurs för befordran till tjänstemannabefattning högre än stationskarls.

6. Tjänstledighet för studier beviljas i regel icke för längre tid än sammanlagt ett år. Då tjänstledighet första gången beviljas, kommer den att omfatta en tid av högst 6 månader. För erhållande av ytterligare tjänstledighet skall sökande, som avser att avlägga viss examen, genom intyg av lärare eller annorledes göra sannolikt, att han skall vara i stånd att på den tid, som den begärda ytterligare ledigheten skulle omfatta, avlägga denna examen.

7. Under tjänstledighet för studier avstås avlöningsförmåner på sätt föreskrives i statens allmänna avlöningsreglemente 28 § AI, punkt 5.

8. Vad här ovan stadgas gäller i tillämpliga delar även ifråga om styrelsens personal samt personal vid huvudverkstad eller förrådsavdelning.

9. Distriktschef må på därom gjord framställning, där olägenhet för tjänsten ej därav föranledes, bereda vederbörande tillfälle att bedriva studier genom placering för viss bestämd tid å lämplig station.

Vid prövning av dylik framställning bör även skälig hänsyn tagas till äldre tjänstehavares anspråk på förflyttning till station å ort, där skolundervisning för barn i skolåldern kan beredas.

59. (Reservnr)

Utdrag ur Kungl. Maj:ts cirkulär till statsmyndigheterna den 13 februari 1942

angående beredande av vissa lättnader i anställnings- och befordringshänseende för statsanställda, vilka fullgjort militär beredskapstjänstgöring m. m. *(SFS nr 46/1942.)*

Militär beredskapstjänstgöring som merit.

60: 1. Har myndighet meddelat föreskrift, enligt vilken för erhållande av anställning hos eller för befordran till befattning vid verket fordras viss teoretisk kompetens eller genomgången viss teoretisk eller praktisk utbildningskurs, bör myndigheten vid handläggning av anställnings- och befordringsärenden i förekommande fall taga under övervägande, om och i vad mån utan men för fullgod personalrekrytering ett eftergivande av sådant villkor kan ske i fråga om den, som fullgjort längre tids militär beredskapstjänstgöring och därvid undergått befälsutbildning.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Anm. 1. Uppkommer dylik fråga, skall densamma hänskjutas till styrelsens prövning.

Anm. 2. Med befälsutbildning avses här minst underbefälsutbildning.

2. Har myndighet såsom behörighetsvillkor för befordran till eller erhållande av förordnande å viss befattning vid verket föreskrivit viss tids föregående tjänstgöring vid verket eller eljest i statens tjänst eller ock enligt hittills tillämpad praxis krävt sådan föregående tjänstgöring, bör myndigheten, om och i den mån så finnes kunna ske, vid tjänstetillsättning eller meddelande av förordnande i förekommande fall såsom tjänstgöringstid tillgodoräkna vederbörande tid, varunder han varit inkallad till militär beredskapstjänstgöring.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Anm. Uppkommande frågor härom, som avse tillgodoräknande av militär beredskapstjänstgöring, som ägt rum innan vederbörande vunnit fortlöpande anställning vid statens järnvägar, skola underställas styrelsens prövning.

3. Där ej Kungl. Maj:t i instruktion, arbetsordning eller dylik författning eller ock i annan ordning meddelat särskilda bestämmelser om tjänstårsberäkning för befordran, bör myndighet vid handläggning av befordringsärenden, i den mån hänsyn härvid tages till längden av föregående tjänstgöringstid i statens tjänst, såsom sådan tid tillgodoräkna vederbörande jämväl tid, varunder han efter vunnen första fortlöpande statsanställning varit inkallad till militär beredskapstjänstgöring, under förutsättning likväl att han, därest beredskapstjänstgöringen icke mellankommit, skulle hava tagits i anspråk för tjänstgöring i civil statsanställning.

I det fall, att befattningshavare efter vunnen anställning vid vederbörande verk inträtt i viss turordning för erhållande av framtida förordnande eller befordran, bör avbrott i anställningen eller tjänstgöringen på grund av inkallelse till militär beredskapstjänstgöring i och för sig icke föranleda rubbning i hans före inkallelsen innehavda befordringstur.

Den omständigheten, att befattningshavare på grund av inkallelse till militär beredskapstjänstgöring kunnat genomgå eller avsluta vid

vederbörande verk anordnad utbildningskurs först senare än eljest skulle hava blivit fallet, bör icke föranleda rubbning i hans befordringstur eller eljest lända honom till men i befordringshänseende. Detsamma skall gälla beträffande elev, som på grund av dylik tjänstgöring kunnat avsluta vid vederbörande verk anordnad utbildningskurs först senare än eljest skulle hava blivit fallet.

Anm. Vad som stadgats i detta mom. skall anses reglerat genom i art. nr 46 intagna föreskrifter om tillgodoräknande av värnplikts- eller annan militärtjänstgöring vid tjänståldersberäkning.

4. Har myndighet meddelat föreskrift därom, att anställning vid verket eller befordran till viss befattning därstädes eller tillträde till vid verket anordnad utbildningskurs icke må vinnas av den som överskridit viss ålder, bör myndigheten i förekommande fall taga under omprövning, huruvida undantag från dylik föreskrift må medgivas den som under längre tid varit inkallad till militär beredskapstjänstgöring.

Anm. Dylika ärenden avgöras i fråga om arbetare samt tjänsteman inom högst lönegrad Ca/Ce 18 (Cf 16) av distriktschef, föreståndare för huvudverkstad resp. förrådsintendent.

5. Med militär beredskapstjänstgöring avses i detta cirkulär sådan militär tjänstgöring, som på grund av anbefalld förstärkt försvarsberedskap eller mobilisering ålegat vederbörande såsom värnpliktig, såsom beställningshavare i reserven, å reservstat eller å övergångsstat, såsom officer i väg- och vattenbyggnadskåren eller såsom i fredstid konstituerad landstormsofficer eller ock såsom medlem i någon av de i kungörelsen den 2 juli 1940 (nr 678) omförmälda frivilliga försvarsorganisationerna eller i Sveriges frivilliga motorbåtskår (sjövärnskåren). Såsom militär beredskapstjänstgöring räknas jämväl värnpliktstjänstgöring, som infallit under tiden för anbefalld förstärkt försvarsberedskap eller mobilisering, även om inkallelsen icke skett på grund av den anbefallda förstärkta försvarsberedskapen eller mobiliseringen.

6. Vad i 1—5 punkterna här ovan meddelats bör i tillämpliga delar beaktas även vid behandling av anställningsfrågor, som angå arbetare i statens tjänst.

61. *Utdrag ur Kungl. Maj:ts kungörelse den 9 juni 1944 (SFS nr 407/1944)*

med provisoriska bestämmelser angående meritberäkning för befälsutbildad värnpliktig m. m.

1 §.

Meritberäkning för befälsutbildad värnpliktig.

1 mom. Med *befälsutbildning* förstås i denna kungörelse följande militära tjänstgöring, i den mån den icke inbegripes i den tjänstgöring, som jämlikt 27 § 1 mom. A värnpliktslagen åligger värnpliktiga i allmänhet, nämligen

1) utbildning enligt 27 § 1 mom. B—D värnpliktslagen;

2) utbildning till flygförare, bombfällare och navigatör eller flygskytt; samt

3) utbildning till reservofficer eller till fänrik vid sjövärnskåren.

Med *befälsutbildad* förstås den, som med godkända vitsord genomgått befälsutbildning.

2 mom. Vad i denna kungörelse stadgas om anställning, befordran eller förordnande har avseende å *dels* befattning i statens tjänst, *dels* — — —

Vad i kungörelsen stadgas om utbildningskurs har avseende å kurs för utbildning till befattning, som i första stycket sägs.

3 mom. Bestämmelserna i denna kungörelse skola tillämpas i den mån ej Kungl. Maj:t för visst verk eller viss undervisningsanstalt särskilt bestämt, på vad sätt befälsutbildad skall äga tillgodoräkna befälsutbildningen i sådant hänseende, varom i kungörelsen är fråga.

2 §.

Vid tillsättande av eller förordnande å befattning eller uppgörande av förslag därtill skall den hänsyn, vartill omständigheterna föranleda, tagas till befälsutbildning hos sökande eller annan, som kan ifrågakomma till befattningen eller förordnandet.

3 §.

Har befälsutbildad sökande till befattning eller förordnande ej på grund av vad nedan i denna kungörelse sägs eller eljest må gälla fått räkna sig befälsutbildningen till godo i merithänseende, skall han äga företräde framför eljest jämställd medsökande.

4 §.

Där av Kungl. Maj:t i instruktion, arbetsordning eller dylik författning eller av vederbörande myndighet meddelats föreskrift därom, att anställning hos verk eller befordran till viss befattning därstädes eller tillträde till vid verket anordnad utbildningskurs icke må vinnas av den som överskridit viss ålder, skall för befälsutbildad till den sålunda bestämda åldern läggas tiden för hans befälsutbildning.

— —

Anm. Dylika ärenden avgöras i fråga om tjänsteman inom högst lönegrad Ca/Ce 18 (Cf 16) av distriktschef, föreståndare för huvudverkstad resp. förrådsintendent.

Ändringstryck nr 5 (36 blad)
Januari 1945.

5 §.

Har myndighet meddelat föreskrift, enligt vilken för erhållande av anställning hos eller för befordran till befattning vid verket fordras viss teoretisk kompetens eller genomgången viss teoretisk eller praktisk utbildningskurs, bör myndigheten vid handläggning av anställnings- och befordringsärenden i förekommande fall taga under övervägande, om och i vad mån sådant villkor utan men för fullgod personalrekrytering kan eftergivas i fråga om befälsutbildad.

Anm. Uppkommer dylik fråga, skall densamma hänskjutas till styrelsens prövning.

6 §.

Har myndighet såsom behörighetsvillkor för befordran till eller erhållande av förordnande å viss befattning vid verket föreskrivit viss tids föregående tjänstgöring vid verket eller eljest i statens eller kommuns tjänst eller har myndigheten enligt hittills tillämpad praxis krävt sådan föregående tjänstgöring, bör myndigheten, om och i den mån så finnes kunna ske, vid tjänstetillsättning eller meddelande av förordnande såsom tjänstgöringstid tillgodoräkna befälsutbildad tiden för hans befälsutbildning.

Anm. Uppkommande frågor härom, som avse tillgodoräknande av tid för befälsutbildning, som ägt rum innan vederbörande vunnit fortlöpande anställning vid statens järnvägar, skola underställas styrelsens prövning.

7 §.

Där ej Kungl. Maj:t i instruktion, arbetsordning eller dylik författning eller ock i annan ordning meddelat särskilda bestämmelser om tjänstårsberäkning för befordran, bör myndighet vid handläggning av befordringsärenden, i den mån hänsyn därvid tages till längden av föregående tjänstgöringstid i statens eller kommuns tjänst, såsom sådan tid tillgodoräkna befälsutbildad jämväl tid, varunder han efter vunnen första fortlöpande anställning i dylik tjänst undergått befälsutbildning, under förutsättning likväl att han, därest befälsutbildningen icke mellankommit, skulle hava tagits i anspråk för tjänstgöring i civil statlig eller kommunal anställning.

I det fall, att befattningshavare efter vunnen anställning vid vederbörande verk inträtt i viss turordning för erhållande av framtida förordnande eller befordran, bör avbrott i anställningen eller tjänstgöringen för befälsutbildning i och för sig icke föranleda rubbning i hans befordringstur.

Den omständigheten, att befattningshavare på grund av befälsutbildning kunnat genomgå eller avsluta vid vederbörande verk anordnad utbildningskurs först senare än eljest skulle hava blivit fallet, bör icke föranleda rubbning i hans befordringstur eller eljest lända honom till men i befordringshänseende. Detsamma skall gälla beträffande elev, som på grund av befälsutbildning kunnat avsluta vid vederbörande verk anordnad utbildningskurs först senare än eljest skulle hava blivit fallet.

Anm. Vad som stadgats i denna § skall anses reglerat genom i art. nr 46 intagna föreskrifter om tillgodoräknande av värnplikts- eller annan militärtjänstgöring vid tjänståldersberäkning.

8 §.

Har någon, som på grund av sjukdom avbrutit befälsutbildning, det oaktat fått uppbära premie i enlighet med vad därom finnes föreskrivet, skall vad i denna kungörelse är stadgat om tillgodoräknande av befälsutbildning äga tillämpning beträffande den fullgjorda delen av befälsutbildningen.

För den som med godkända vitsord genomgått till befälsutbildning hörande lägre skola eller utbildning men underkänts i högre sådan skola eller utbildning skall vad i denna kungörelse är stadgat om tillgodoräknande av befälsutbildning äga tillämpning beträffande den lägre skolan eller utbildningen.

Denna kungörelse träder i kraft dagen efter den, då kungörelsen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling[1]); skolande bestämmelserna i kungörelsen äga tillämpning jämväl i fråga om befälsutbildning, som fullgjorts eller påbörjats före ikraftträdandet men efter ingången av år 1942.

[1] Utkom från trycket den 30 juni 1944.

Utdrag ur Kungl. Maj:ts cirkulär till statsmyndigheterna den 9 juni 1944

med vissa bestämmelser angående handläggningen av anställningsfrågor rörande arbetare (*SFS nr 408/1944*).

Rätt för arbetare att i vissa fall tillgodoräkna tid för värnpliktstjänstgöring och befälsutbildning som anställningstid m. m.

62. Kungl. Maj:t, som denna dag utfärdat kungörelse med provisoriska bestämmelser angående meritberäkning för befälsutbildad värnpliktig m. m., föreskriver, att statsmyndigheterna skola vid handläggning av anställningsfrågor rörande arbetare beakta *efter ingången av år 1942 fullgjord* befälsutbildning m. m. på sätt i det följande angives.

1. Vid anställning av arbetare må myndighet icke utan synnerliga skäl använda den i 2 § lagen den 14 oktober 1939 om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m. medgivna möjligheten att göra förbehåll om att anställningen skall upphöra vid början av värnpliktstjänstgöring, som är till tiden i lag bestämd och skall pågå mer än tre månader. Vad sålunda föreskrives utgör dock ej hinder mot att myndighet gör förbehåll om att anställning skall upphöra vid första värnpliktstjänstgöringens början, när fråga är om anställning av det slag, att den ej lämpligen bör innehavas av någon, som överskridit den vid nämnda tjänstgörings början vanliga levnadsåldern.

2. Sker för värnpliktstjänstgörings fullgörande avbrott i arbetet för den, som under anställning hos myndighet börjat yrkesutbildning, skall myndigheten vid hans återinträde i arbetet tillse, att han får fortsätta sin yrkesutbildning.

3. Fordras för fast anställning viss prövotid överstigande ett år, skall befälsutbildad såsom prövotid i vad den överstiger ett år äga tillgodoräkna tiden för befälsutbildningen. Myndighet äger pröva, huruvida utöver vad sålunda medgivits prövotid må helt eller delvis ersättas av befälsutbildning.

Ändringstryck nr 11 (16 blad)
Januari 1946.

4. Gäller enligt avtal efter viss anställningstid längre uppsägningstid än eljest, skall i fråga om uppsägning från myndighets sida tid för befälsutbildning räknas såsom anställningstid. Vad sålunda föreskrives innebär dock ej ändring i vad som må vara överenskommet om att viss uppsägningstid skall gälla först efter det anställningen blivit fast, varaktig eller dylikt.

5. Utgår högre lön efter viss anställningstid, må tid för befälsutbildning tillgodoräknas såsom anställningstid för den högre lönen. I de fall, där för den högre lönen förutsättes viss yrkesskicklighet, skall dock vad nu sagts gälla endast under förutsättning, att myndigheten finner den befälsutbildade hava förvärvat den förutsatta yrkesskicklighet.

6. Utgår efter viss anställningstid semester eller förmån vid sjukdom under längre tid än eljest, må tid för befälsutbildning räknas såsom anställningstid för den ökade förmånen.

7. Utgår enligt avtal i det föregående ej nämnd förmån först efter viss anställningstid eller i större utsträckning efter viss anställningstid, må i den mån myndigheten så finner skäligt tid för befälsutbildning räknas såsom anställningstid.

8. När fråga uppkommer om att till förman befordra eller att såsom tjänsteman anställa arbetare, bör myndigheten undersöka, huruvida någon av dem, mellan vilka valet står, är befälsutbildad, samt, om så är fallet, taga behörig hänsyn till befälsutbildningen.

9. Myndighet bör jämväl i andra hänseenden än ovan berörts söka tillse, att den, som efter vunnen första fortlöpande anställning i statens tjänst undergått befälsutbildning, icke erhåller ogynnsammare anställningsvillkor än som skulle hava tillämpats, om han icke uttagits till befälsutbildningen.

Anm. Genom cirkulär den 29 juni 1945 (SFS nr 499/1945) har Kungl. Maj:t föreskrivit att statsmyndigheterna vid tillämpning av 3—7 mom. här ovan med vissa bestämmelser angående handläggningen av anställningsfrågor rörande arbetare skola på samma sätt som befälsutbildning beakta tid utöver tre år, varunder fast anställt manskap, som genomgått underbefälsutbildning, innehaft fast anställning på aktiv stat vid försvarsväsendet.

63. *Utdrag ur Kungl. Maj:ts kungörelse den 29 juni 1945 (SFS nr 556/1945)* **angående beredande av anställning åt i militärtjänst skadade m. m.**

1 §.

För den, som under militärtjänstgöring, hemvärnstjänstgöring eller tjänstgöring i civilförsvaret å tid, då riket icke befinner sig i krig, eller under fullgörande av tjänsteplikt skadas till följd av olycksfall eller annorledes ådrager sig sjukdom, skola bestämmelserna i denna kungörelse äga tillämpning, därest olycksfallet eller sjukdomen medför för längre tid bestående nedsättning av arbetsförmågan samt föranleder rätt till ersättning enligt

lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete,

förordningen den 18 juni 1927 (nr 234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring,

lagen den 14 juni 1929 (nr 131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar,

Kungl. Maj:ts brev den 23 juli 1940 med provisoriska bestämmelser om särskilda förmåner åt viss personal vid försvarsväsendet, som drabbats av kroppsskada,

förordningen den 28 juni 1941 (nr 593) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under hemvärnstjänstgöring,

förordningen samma dag (nr 595) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret,

kungörelsen den 22 juni 1944 (nr 466) angående frivillig personals hänförande under förordningen den 18 juni 1927 (nr 234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, eller

särskild författning om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under fullgörande av viss tjänsteplikt.

2 §.

Vid tillsättande av eller förordnande å statlig civil eller civilmilitär befattning eller uppgörande av förslag därtill skall i 1 § avsedd sökande äga företräde framför medsökande, som icke tidigare varit anställd i statens tjänst, dock under förutsättning,

att nedsättningen av arbetsförmågan prövas icke medföra fara eller avsevärt hinder i arbetet samt

att vederbörande i övrigt är lika lämplig som medsökanden.

Vad i första stycket sägs äger tillämpning även om medsökanden innehaft fast anställning vid försvaret och på grund därav skall äga viss företrädesrätt enligt därom meddelade föreskrifter eller om medsökanden enligt gällande föreskrifter skall äga viss företrädesrätt på grund av undergången befälsutbildning.

Vad i denna paragraf stadgas skall dock icke gälla i fråga om tillfällig anställning av personal, vilken ej är avsedd såsom rekryteringspersonal.

3 §.

Där av Kungl. Maj:t i instruktion, arbetsordning eller dylik författning eller av vederbörande statsmyndighet meddelats föreskrift, enligt vilken för anställning hos verk eller befordran till viss befattning där-

Ändringstryck nr 10 (12 blad)
September 1945.

städes eller tillträde till vid verket anordnad utbildningskurs eller antagning såsom elev vid läroanstalt fordras,

a) att sökanden icke överskridit viss ålder eller

b) att sökanden uppfyller särskilda krav med avseende å kroppsbeskaffenheten,

skall det ankomma på myndigheten att i förekommande fall taga under övervägande, om och i vad mån dylikt villkor utan men för personalrekryteringen och tjänstens behöriga skötande eller för utbildningen kan eftergivas i fråga om sådan sökande, som avses i 1 §.

4 §.

Det åligger statsmyndigheterna att vid entledigande av personal taga särskild hänsyn till sådant förhållande, som avses i 1 och 2 §§.

5 §.

Är icke-ordinarie tjänsteman med avlöning enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder berättigad till livränta enligt i 1 § angiven föreskrift men är avdrag å livräntan för utgående avlöning icke stadgat, skall frågan om och i vad mån avdrag å avlöningen skall ske underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Denna kungörelse har trätt i kraft den 22 juli 1945. Bestämmelserna i kungörelsen skola äga tillämpning jämväl i fall, då nedsättningen i arbetsförmågan är en följd av olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före ikraftträdandet.

I anslutning till bestämmelserna i ovannämnda kungörelse angående beredande av anställning åt i militärtjänst skadade m. m. har Kungl. Maj:t genom cirkulär den 29 juni 1945 (SFS nr 557) föreskrivit att statsmyndigheterna vid handläggning av anställningsfrågor rörande arbetare skola beakta följande.

1. Där hinder enligt gällande kollektivavtal ej möter, bör myndighet

a) vid anställning av arbetare bereda i 1 § kungörelsen avsedd sökande företräde i den omfattning och under de förutsättningar, som angivits i 2 § kungörelsen;

b) vid entledigande av arbetare taga särskild hänsyn till förhållande, som avses i nämnda paragrafer.

2. Där hinder enligt gällande kollektivavtal möter mot beredande av företräde eller hänsynstagande som under punkten 1 sägs, bör myndigheten söka åvägabringa överenskommelse om hindrets undanröjande.

3. Finnes föreskrift meddelad, enligt vilken för erhållande av anställning eller för befordran till förman fordras, att den som därtill ifrågakommer icke överskridit viss ålder eller att han uppfyller särskilda krav med avseende å kroppsbeskaffenheten, skall det ankomma på vederbörande myndighet att vid handläggning av anställnings- och befordringsärenden i förekommande fall taga under övervägande, om och i vad mån dylikt villkor utan men för personalrekryteringen och tjänstens behöriga skötande kan eftergivas i fråga om sådan sökande eller anställningshavare, som avses i förenämnda kungörelse.

64. (Reservnr.)

64. *Utdrag ur Kungl. Maj:ts kungörelse den 29 juni 1945 (SFS nr 498/1945)*

angående beredande av civilanställning åt visst militärmanskap m. m.

1 §.

Vad i denna kungörelse stadgas om anställning, befordran eller förordnande har avseende å *dels* civil och civilmilitär befattning i statens tjänst, *dels* — — —.

Vad i kungörelsen stadgas om utbildningskurs har avseende å kurs för utbildning till befattning, som i första stycket sägs.

2 §.

Vid tillsättande av eller förordnande å befattning eller uppgörande av förslag därtill skall sökande, som innehar eller innehaft fast anställning vid försvaret och därvid undergått underbefälsutbildning, äga företräde framför eljest jämställd medsökande, under förutsättning att befattningen eller förordnandet sökes senast två år efter avgången från militär beställning på aktiv stat. Har längre tid förflutit efter avgången, må sökanden det oaktat äga företräde, om han använt överskjutande tid för genomgående av skola eller annan utbildningskurs i syfte att förvärva kompetens för den sökta anställningen eller för att under förstärkt försvarsberedskap eller mobilisering eller i samband med förstärkt försvarsberedskaps avveckling fullgöra tjänstgöring vid krigsmakten.

Vid jämförelse mellan underbefälsutbildad fast anställd eller f. d. fast anställd och befälsutbildad värnpliktig, som enligt kungörelsen den 9 juni 1944 (nr 407) med provisoriska bestämmelser angående meritberäkning för befälsutbildad värnpliktig m. m. skall äga viss företrädesrätt, skall hänsyn tagas, beträffande den förstnämnde till tiden för anställning på aktiv stat utöver tre år och beträffande den sistnämnde till tiden för befälsutbildningen.

Hava flera sökande, som enligt vad ovan sagts äga företräde till anställning, anmält sig och befinnas de lika lämpliga, skall den, som har längsta tjänstgöringstiden vid försvaret, i första hand ifrågakomma till anställningen.

3 §.

Där av Kungl. Maj:t i instruktion, arbetsordning eller dylik författning eller av vederbörande myndighet meddelats föreskrift därom, att anställning hos verk eller befordran till viss befattning därstädes eller tillträde till vid verket anordnad utbildningskurs icke må vinnas av den, som överskridit viss ålder, skall för den, som innehar eller innehaft fast anställning vid försvaret och därvid genomgått underbefälsutbildning, till den sålunda bestämda åldern läggas den tid utöver två år, han innehaft sådan anställning, dock att åldersgränsen icke därigenom må överskridas med mer än sex år.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Anm. Dylika ärenden avgöras i fråga om tjänsteman inom högst lönegrad Ca/Ce 18 (Cf 16) av distriktschef, föreståndare för huvudverkstad resp. förrådsintendent.

Ändringstryck nr 20 (9 blad)
Februari 1948.

4 §.

Har myndighet meddelat föreskrift, enligt vilken för erhållande av anställning hos eller för befordran till befattning vid verket fordras viss teoretisk kompetens eller genomgången viss teoretisk eller praktisk utbildningskurs, bör myndigheten vid handläggning av anställnings- och befordringsärenden i förekommande fall taga under övervägande, om och i vad mån sådant villkor utan men för en fullgod personalrekrytering kan eftergivas i fråga om den, som är eller varit fast anställd vid försvaret och därvid undergått underbefälsutbildning.

— —

Anm. Uppkommer dylik fråga, skall densamma hänskjutas till styrelsens prövning.

5 §.

Har myndighet såsom behörighetsvillkor för befordran till eller erhållande av förordnande å viss befattning vid verket föreskrivit viss tids föregående tjänstgöring vid verket eller eljest i civil statstjänst eller kommuns tjänst eller har myndigheten enligt hittills tillämpad praxis krävt sådan föregående tjänstgöring, bör myndigheten, om och i den mån så finnes kunna ske, vid tjänstetillsättning eller meddelande av förordnande såsom tjänstgöringstid tillgodoräkna den, som är eller varit fast anställd vid försvaret och därvid genomgått underbefälsutbildning, den tid utöver tre år han innehaft sådan anställning.

— —

Anm. Uppkommande frågor härom skola underställas styrelsens prövning.

6 §.

För att bereda i denna kungörelse avsett militärmanskap tillfälle att anmäla sig såsom sökande skall myndighet, som har att tillsätta eller meddela förordnande å befattning, för vilken dylikt manskap kan antagas besitta kompetens, eller att uppgöra förslag därtill, lämna försvarets anställningsbyrå uppgift om ledigblivande befattningar och förordnanden av nämnt slag ävensom angående anställningsvillkor och dylikt. Sådan uppgift bör, där ej särskild överenskommelse om ordningen för uppgiftsskyldighetens fullgörande träffats, vara anställningsbyrån till handa 20 dagar före den tidpunkt, då sökanden skall hava inkommit med ansökningshandlingar.

Vad i första stycket stadgas skall dock icke gälla i fråga om tillfällig anställning av personal, vilken ej är avsedd såsom rekryteringspersonal.

Anm. Försvarets anställningsbyrå benämnes numera försvarets socialbyrå.

Denna kungörelse träder i kraft dagen efter den, då kungörelsen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.[1]) Genom denna kungörelse upphävas kungörelserna — — — den 1 december 1916 (nr 597) angående beredande av anställning vid statens järnvägar för viss personal vid armén, den 8 februari 1918 — — — (nr 65) angående beredande av anställning vid statens järnvägar för viss personal vid marinen samt cirkuläret den 11 september 1936 (nr 505) till statsmyndigheterna angående beredande av civilanställning åt visst militärmanskap.

[1]) Utkom från trycket den 12 juli 1945.